

Iskra

23

»Resda imamo zaradi investicije precejšnje težave, toda še hujše bi imeli, če ne bi šli v to naložbo,« je na okrogli mizi, ko smo obiskali trboveljske Polprevodnike, poudaril direktor Adi Peitl. Daljši zapis o delu te tovarne bomo objavili v prihodnji številki. (LD)

Po mirnem mandatnem obdobju

V zapletenem ali pa kar kritičnem gospodarskem položaju — in Iskra ni izvzeta — je te dni potekel mandat delegatom centralnega delavskega sveta petega sklica. Kljub obsežni problematiki sta bili še posebej zadnji dve leti za delegate dokaj mirni, če se seveda spomnimo, s kakšnimi problemi se je soočeval najvišji samoupravni organ ubadal npr. v prvi polovici leta 1986, ko so prišle na dan pobude in tudi zahteva, da je potrebno zaradi togosti samoupravnega mehanizma v celotni Iskri spremeniti. No, teh sprememb tudi delegati v pravkar končanem mandatnem obdobju niso pričakali, so pa sprejeli osnutek Samoupravnega sporazuma o združevanju v sestavljeno organizacijo, ga dali v javno obravnavo, sprejemali pa ga bodo, vsaj tako upamo in želimo, delegati novega sklica že koncem tega ali v začetku prihodnjega leta. Vse je seveda zdaj odvisno tudi od nove gospodarske zakonodaje.

Kljub omenjeni mirnosti v minulih dveh letih, je bilo pogosto čutiti, da je ta samoupravni organ morda le preveč izražal zgolj interese posameznih delovnih organizacij odločal o posameznih segmentih Iskre ne pa Iskre kot celote. Tudi tega, da je delegatski sistem popolnoma zaživel v naši sestavljeni organizaciji, ne bi mogli prav z gotovostjo trditi. Še zlasti ne zato, ker so bili ti delegati pogosto podaljšana roka poslovnih delavcev, ves »samoupravni« postopek sprejemanja pa se je zatikal, če na seji delavskega sveta ni bilo tega ali onega direktorja...

Nedvomno se bodo delegati novega delavskega sveta znašli še v težjem položaju, v bolj odgovornih razmerah, v razmerah, ko tudi konsenza ne bo več, zaželim pa jim, da bi ob zagovarjanju svojih, videli tudi dolgoročneji in širši interes celotne sestavljene organizacije.

Lado Drobež

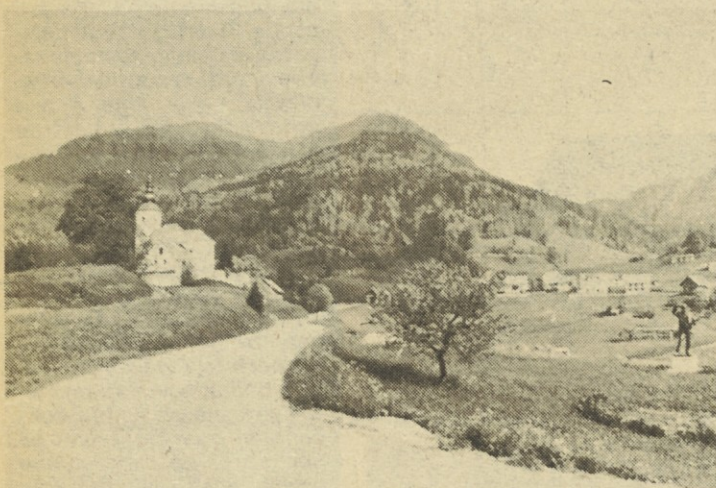
Doslej se je prijavilo 8102 udeležencev

Iz delovne organizacije Elektromotorji Železniki, letošnje prirediteljice in organizatorice dneva Iskre in borca na Soriški planini, smo izvedeli, da se je doslej prijavilo 8.102 Iskrinih delavcev iz vseh naših delovnih organizacij, ki se bodo v soboto, 2. julija letos na Soriški planini udeležili tradicionalnega Iskrinega dne.

Izvedeli smo tudi, da vse priprave za to veliko slavnost normalno pritekajo, prav tako pričakujejo tudi še prijave novih udeležencev, te dni pa bodo tudi dokončno pripravili spored praznovanja na Soriški planini.

O dokončni udeležbi in vsem ostalem bomo še podrobneje poročali v naši prihodnji številki, ki bo izšla tik pred našim praznikom.

D. Ž.

Vas Sorica

XII. zasedanje DS SOZD Iskra

Na zadnji seji goš Avtoelektrike in Delte

Z dvanajstim zasedanjem se je minulo sredo iztekel mandat delavskemu svetu SOZD Iskra petega sklica. Potem ko so bile vse prejšnje seje v Ljubljani, je bila zadnja v Novi Gorici, in sicer v Izobraževalnem centru Delte, še pred tem pa so si delegati iz vse Iskre v Šempetru ogledali Avtoelektriko. Za izredno gostoljubnost so se obema delovnim organizacijama najlepše zahvalili.

Zadnje zasedanje v iztekajočem mandatnem obdobju so začeli delegati z enominutnim molkom v spomin na pred dnevi umrlega Ivana Cvara, Iskraša, ki je bil vrsto let na najbolj vidnih in odgovornih mestih, pred odhodom v pokoj pa tudi na položaju člana KPO SOZD Iskra.

V uvodu v redni del zasedanja so delegati v poročilu o izvajanju sklepov prejšnjih sej zvedeli, da predloga Iskrinega sporazuma o spodbujanju izvoza še vedno niso sprejeli v Delti in Merilni elektroniki.

Naslednja točka dnevnega reda je bila namenjena Iskrini zunanjetrgovinski dejavnosti, glavni po-

ročevalec pa je bil direktor finančnega področja v IC-ju Janez Čufer. Najprej je delegatom predstavil poslovanje Iskrinih INO-firm v minulem letu. Zadržal se je zlasti pri tistih Iskrinih firmah v tujini, ki so v minulem obdobju slabše poslovale, to so v New Yorku, Parizu in Celovcu, v zadnjem času se je položaj najbolj poslabšal v Turčiji v firmi TTE. Spregovoril je tudi o izrednem pomenu Iskrine mreže v tujini, kar zgovorno potrjuje podatek, da je Iskra izvozila lani v države, kjer ima svoja predstavništva, za skoraj 140 milijonov dolarjev, kar predstavlja 92% celotne izvozne realizacije.

Delegati so Poročilo o poslovan-

ju mreže v letu 1987 sprejeli, sprejeli pa so tudi Plan poslovanja te mreže v letošnjem letu.

V tej številki našega tednika objavljamo tudi že Samoupravni sporazum o medsebojnih pravicah in obveznostih in postopkih pri opravljanju gospodarske dejavnosti v tujini. Postopek za pripravo tega dokumenta se je začel že pred skoraj dvema letoma. Delegati so po vsem dosedanjem usklajevanju dali zdaj sporazum v 60-dnevno sprejemanje udeleženkam, zaradi temeljitih priprav pa verjetno nanj ne bo nobenih ali vsaj ne večjih pripomb.

Iskra je to vprašanje doslej urejala s Sporazumom o skupnem upravljanju INO-mreže, potreba po spremembi pa se je pokazala ob nastanku izgub v nekaterih firmah, ko ni bilo dovolj jasno, kdo in kako jih je dolžan pokrivati. Poleg določb o izgubah, so v novem sporazumu jasnejše opredeljena še vprašanja interesnega združevanja in ugotavljanja nosilcev interesov za opravljanje gospodarske dejavnosti v

tujini, evidence o lastništvu in možnosti prenosa lastniških deležev, nadalje vprašanje Cranexa kot holdinga in postopki odločanja o poslovanju INO-mreže.

Iskrin centralni delavski svet je v nadaljevanju zasedanja odobril iz zruženih sredstev rezerv SOZD Iskra dve sanacijski posojili, in sicer Telematiki v višini poldrugo milijardo dinarjev in Zmaju 400 milijonov dinarjev. Prva bo denar porabila za prestrukturiranje delavcev, druga pa poleg tega še za prestrukturiranje proizvodnje.

Na predlog Komisije za nagrade in priznanja Iskre je delavski svet na tej seji podelil letošnjo glavno nagrado Iskre Fabiu Škopcu, nagrade Iskre pa Aleksandru Bušenu, Marjanu Dermotu, Dušanu Dolničarju, Mihi Kramarju in Srečku Razpotniku. Nagrade jim bodo izročili na Iskrinem slavu na Soriški planini ob 4. juliju — dnevu borca, dnevu Iskre.

Tudi inovativne nagrade Iskre za leto 1988 so podelili na tej seji. Prijeli jo bodo Marko Jug in Leopold

Veskovič iz Merilnih instrumentov, Jože Bizjak, Srečo Klemenčič, Milunika Črček in Tone Obid iz Vege, Jože Bizjak, Andrej Uratnik, Peter Karmelič in Goran Čedin iz Razvojnega inštituta Avtomatike, Andrej Grum, Božidar Lahovec, Žarko Friškovič, Jože Humar in Josip Novakovič iz Mikroelektronike ter Zvone Duplančič, Matej Kranjc, Alojz Hodobivnik, Marjan Bohnec, Vinko Plavc in Milan Čulibrk iz Delte in Matjaž Novak iz Mikroelektronike.

Delavski svet je imenoval tudi vodjo DSSS SOZD Iskra v prihodnjih štirih letih. To mesto je ponovno prevzel Jasto Marcon:

Kot že rečeno je bila to zadnja seja delavskega sveta SOZD Iskra v tem mandatnem obdobju. Predsedniku Igorju Grudnu in delegatom se je za uspešno delo in sodelovanje ob zaključku zahvalil predsednik PO SOZD Iskra Franc Šifkovič. Med drugim je delegate seznanil tudi z napovedanimi spremembami gospodarskega sistema, glede samega dela in pristojnosti

delavskih svetov oz. centralnega delavskega sveta pa je poudaril, a so pogosto preobremenjeni s kopico stvari, ki mnogo bolj sodijo v odločanje poslovnih delavcev.

»Delavski svet celotne Iskre mora biti mesto za odločanje, toda ne za posamezne segmente Iskre pač pa za vso našo sestavljeno organizacijo. Delegati, ki pridejo v DS so sprva seznanjeni predvsem s problemi svojega delovnega okolja in postopoma spoznavajo, da je centralni delavski svet mesto, na katerem je potrebno najti skupne rešitve, rešitve, ki koristijo vsej Iskrini ne samo enemu delu v njej. Pozdravljam tudi to, da v prihodnje v postopkih odločanja v gospodarstvu konsenza ne bo več. Novi delegati se bodo gotovo znašli v mnogo težjem položaju, ko bodo morali odločati z večino, ko parcialnih in kratkoročnih interesov ne bodo mogli uveljaviti, ko ne bodo mogli reči — »naročili so mi, da moram glasovati tako«. Seveda bodo tudi v prihodnje morali zagovarjati interese svoje ožje sredine, vendar pa hkrati tudi širši in dolgoročni interese celotne Iskre,« je med drugim poudaril predsednik Šifkovič.

Lado Drobež

Sklepi XII. zasedanja delavskega sveta SOZD Iskra

123) Na osnovi podane obrazložitve sekretarja DS SOZD Jasta Marcona ter predloženega gradiva sprejme DS soglasno naslednji sklep:

DS sprejme na znanje informacijo o izvršitvi in izvajanju sklepov 11. zasedanja DS SOZD z dne 21. 4. 1988 in pri tem ugotavlja

- predlog Samoupravnega sporazuma o spodbujanju izvoza v SOZD Iskra ponovno ni bil sprejet v DO Merilna elektronika, še vedno pa je v postopku sprejemanja v DO Delta,
- DO Kibernetika je svoj zahtevek za povrnitev združenih sredstev rezerv SOZD TOZD Števci umaknila,
- Odbor za pripravo Samoupravnega sporazuma o združevanju v SOZD Iskra sestavljajo sledeči člani iz DO:

Telematika — Brane Račič, Iskra Delta — Sašo Majcen, Kibernetika — Nace Pavlin, Električna orodja — Dušan Prezeli, Elektrozeve — Mila Zupančič, Merilna elektronika — Marija Komel, Elektrooptika — Stanka Avbelj, Avtomatika — Marjan Kristan, Elementi — Breda Kurent, Mikroelektronika — Milan Mekinda, Antene — Majda Jere, Elektroakustika — Majda Škrli, Elektromotorji — Mario Thaler, Videomatika — Ida Potočnik-Pungartnik, Rotomatika — Mojca Lukačič, Avtoelektrika — Aleksandra Kokelj, Kondenzatorji — Peter Jančan, Baterije Zmaj — Andrej Kajdiž, Iskra Commerce — Franc Borko, Iskra servis — Marko Volk, IKM — Anton Simonič, ZORIN — Marjan Trojar, Invest servis — Žare Tatalovič, Srednja šola — Majda Zaplotnik, Iskra banka — Žare Kokotovič

124) Na osnovi podane obrazložitve predstavnika Iskra Commerce Janeza Čuferja, predloga poslovnega sveta ZT skupnosti in odbora za tržišstvo ter predloženega gradiva sprejme DS soglasno naslednje sklepe:

1. DS sprejme Poročilo o poslovanju Iskrine ino mreže za leto 1987.

2. DS sprejme plan poslovanja Iskre ino mreže za leto 1988.

3. DS določi predlog Samoupravnega sporazuma o medsebojnih pravicah, obveznostih in postopkih pri opravljanju gospodarske dejavnosti v tujini v besedilu z dne 30. 3. 1988 vključno z dodatnim 35. členom ter ga posreduje v 60-dnevno sprejemanje udeleženkam. Predlog sporazuma se objavi v naslednji številki glasila Iskra.

Odgovor na vprašanje delegacije DO Avtomatika glede ključa delitve sredstev po rezultatih poslovanja ino firm za leto 1987 je bil podan na seji.

125) Na osnovi podane obrazložitve direktorja Iskre banke Fabia Škopca, predloga odbora za finance in predloženega gradiva sprejme DS soglasno naslednja sklepa:

1. DS odobri 13-mesečni sanacijski kredit iz združenih sredstev rezerv SOZD Iskra DO Telematika za prestrukturiranje delavcev v višini 1,5 mrd din po 12% obrestni meri.

2. DS odobri 13-mesečni sanacijski kredit iz združenih sredstev rezerv SOZD Iskra DO Baterije Zmaj za prestrukturiranje proizvodnje in delavcev v višini 400 mio din po 12% obrestni meri.

126) Na osnovi podane obrazložitve predsednika komisije za nagrade in priznanja Iskre Milana Osredkarja in predloga komisije oz. predloženega gradiva sprejme DS (1 vzdržan) naslednji sklep:

DS podeli v skladu s Pravilnikom o nagradah in priznanjih Iskre v letu 1988 »glavno nagrado Iskre«

— Fabiu Škopcu iz DO Iskra banka za vrhunske dosežke trajnega pomena »nagrade Iskre«

— Aleksandru Bušenu iz DO Avtoelektrika za pomembne dosežke na področju poslovanja v SOZD Iskra

— Marjanu Dermotu iz DO Telematika za pomembne dosežke na področju inovacijske dejavnosti

— Dušanu Dolničarju iz DO Elementi za pomembne dosežke na področju poslovanja v SOZD Iskra

— Mihi Kramarju iz DO ERO za pomembne dosežke pri razvoju samoupravljanja in družbenopolitičnih dejavnosti v

SOZD Iskra

— Srečku Razpotniku iz DO Iskra Commerce za pomembne dosežke na področju trženja v SOZD Iskra.

127) Na osnovi podane obrazložitve predsednika komisije za inovacijske nagrade Iskre Karla Karđoša in predloga komisije oz. predloženega gradiva sprejme DS soglasno naslednji sklep:

DS podeli v skladu s Pravilnikom o nagradah in priznanjih Iskre sledeče inovacijske nagrade Iskre za leto 1988:

— delavcema iz DO Kibernetika TOZD Merilni instrumenti Otoče: Marko Jug in Leopold Veskovič za inovacijo »Univerzalni merilnik moči: Multiwatt 31 OBU 0601«

— skupini delavcev iz DO Kibernetika TOZD Vega: Jože Bizjak, Srečo Klemenčič, Milunika Črček in Tone Obid za inovacijo »Grafoskop G 1«

— skupini delavcev iz DO Avtomatika TOZD Razvojni inštitut: Jože Bizjak, Andrej Uratnik, Peter Karmelič, Goran Čedin za inovacijo »Aparaturna oprema za industrijski procesni računalnik na VME in I/O vodilu«

— skupini delavcev iz DO Mikroelektronika: Andrej Grum, Božidar Lahovec, Žarko Friškovič, Jože Humar in Josip Novakovič za inovacijo »Doprinos k varčevanju s pitno vodo in električno energijo v industrijskih obratih« in

— skupini delavcev iz DO Iskra Delta: Zvone Duplančič, Matej Kranjc, Alojz Hodobivnik, Marjan Bohnec, Vinko Plavc in Milan Čulibrk ter delavcu iz DO Mikroelektronika: Matjaž Novak za inovacijo »Aparaturna in programska oprema modula SCSI za VME vodilo«.

128) Na osnovi podane obrazložitve člana razpisne komisije Mišo Pavlice in predloga komisije oz. predloženega gradiva sprejme DS soglasno naslednji sklep:

DS imenuje za vodjo DSSS SOZD Iskra Jasta Marcona za dobo 4 let.

129) DS sprejme pobudo delegacije DO Kibernetika o potrebnem tekočem spremljanju uresničevanja ukrepov za odpravo kritičnih točk v poslovanju OZD Iskre oz. o izvajanju sprejetih sanacijskih programov na DS SOZD in tudi z objavljanjem v glasilu Iskra.

Predsednik DS SOZD: Igor Gruden

Prva digitalna vozliščna centrala v Bosni i Hercegovini

V četrtek, 9. junija, je bila v občini Kalesija, nedaleč od Tuzle, vključena Iskrina digitalna centrala SI 2000/224. Dogodil se je svojevrsten izziv: najbolj nerazviti predel Bosne in Hercegovine je dobil najsoodobnejše telefonsko vozlišče, ki simbolično pomeni določen korak v informacijsko dobo.

Slovesnosti v vzhodni Bosni so se udeležili številni predstavniki PTT organizacij iz BiH, Hrvatske in Srbije, Iskra pa so zastopali **Vitomir Osojnik**, član KPO SOZD Iskra, **Borut Ošabnik** iz vodstva trženja v Telematiki in **Franc Dolenc** iz PP MKS, ki je navzočim predstavil program Telematike, predvsem sedanje in bodoče značilnosti SI 2000.

Obiskali smo Iskrino predstavništvo v Tuzli, kjer je direktor **Branko Tomić** spregovoril za naše glasilo:

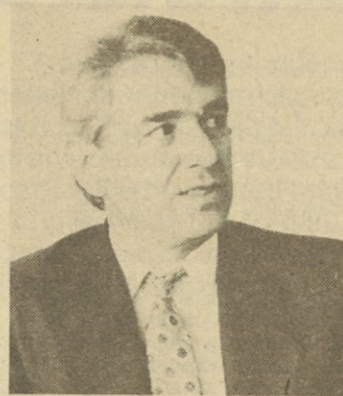
»Prvi objekt za PTT Tuzla je Iskra postavila leta 1978, in sicer tranzitno centralo Metaconta 10 CN, ki ima 6000 vodov, zatem rajonsko centralo, ki ima 14.000 naročniških priključkov, in še 12 Metacont, od tega 3 po 6.000 in 9 po 3.000 priključkov. Podpisane so pogodbe za 6 vozliščnih central SI 2.000. Trem DO PTT — Tuzla, Brčko in Doboj, s katerimi sodeluje naša filiala, smo prodali tudi 81 končnih central Iskra 500A/1000.

V teh krajih je v prometu 100.000 priključkov, prav toliko pa je predvidenih v pogodbah. Od skupnih 200.000 priključkov

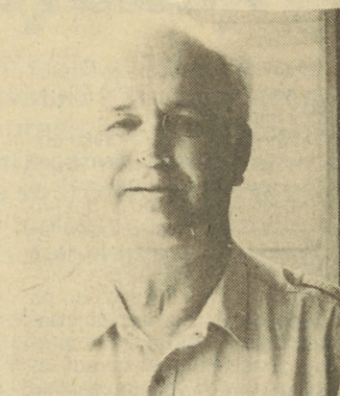
je okrog 130.000 Iskrinih, ostale imajo konkurenti, predvsem tovarna Nikola Tesla. Še boljši položaj za nas je na področju terminalov: Iskrinih govorilnic je 90 odstotkov, sekretarskih garnitur in telefonov 95 odstotkov, podobno je pri hišnih centralah. Tako razmerje imamo že deset let. Denimo: vse od leta 1976 kupuje DO PTT Tuzla opremo za javno telefonijo samo pri Iskri.

Lahko rečem, da centrale odlično delujejo; PTT Tuzla ima zelo dobro ekipo vzdrževalcev, ki skupaj s strokovnjaki iz Iskrine montažno servisne organizacije probleme hitro in učinkovito odpravljajo. Razlog za uspeh so namreč tudi resnično korektni odnosi Iskre Telematike in filiale do kupcev. Nikoli se nismo medsebojno obtoževali zaradi te ali one napake; probleme pravčasno odkrivamo in jih rešimo na obojestransko zadovoljstvo.

Tuzla ima že blizu 70.000 prebivalcev. Hitrejši razvoj je doživela v 19. stoletju, velikega pa po letu 1945, je center rudarsko-industrijskega bazena z nahajališči premoga, soli, železa, srebra in drugih rudnin. Znana je po elek-

Branko Tomić, direktor Iskrinega predstavništva v Tuzli, ki mu čestitamo za dolgoletne delovne uspehe!

O Rifatu Kariću, nekdanjem direktorju tuzlanske PTT, govorijo, da je »pravi Iskraš«.

troindustriji, saj ima največjo elektrarno v BiH, ki pošilja elektriko tudi v Slovenijo. Na tuzlanskem območju pridelajo tretjino hrane v republiki.

Mesto se intenzivno razvija tudi na področju telekomunikacij: po gostoti telefonskega prometa je prvo v BiH in tretje v Jugoslaviji, takoj za Ljubljano in Mariborom. Vse boljši je položaj tudi v občinah in krajevnih skupnostih na podeželju; nekdo nam je napol v šali zaupal, da bodo ponekod prej kot vodovod dobili telefon.

Veliko zaslug za tak prodor ima **Rifat Karić**, nekdanji direktor DO PTT Tuzla, sedaj v pokoju:

»Leta 1975 smo imeli v regiji oziroma na področju, ki ga ima v

skrbi naša DO, manj kot 7000 telefonskih priključkov; danes se že bližamo številki 100.000. Z našimi družbenopolitičnimi skupnostmi, združenim delom in industrijo, predvsem z Iskro, smo uspeli ustvariti izredno delovne rezultate in medsebojne odnose, tako da je nadaljnji napredek telefonije v teh krajih praktično neustavljiv. Pri tem nam je Iskra izredno pomagala, ker je spoštovala roke; uspešno smo se dogovarjali o cenah in zmerom našli obojestranski interes.

Prevladala je zavest, da je bodočnost v telefoniji, v informatiki, in da bo naše dokaj močno gospodarstvo živelo in delalo boljše, če bo imelo razvite telekomunikacije. Nekdaj je bilo treba po več ur čakati na izhodno telefonsko zvezo — zdaj smo lahko hipoma povezani s katerikoli delom sveta. Sprva so se pojavljali tudi pomisleki, nekateri so dvomili, da je možen tako hiter razvoj. Vendar je prevladala večina, predvsem mladi in tisti, ki se nismo hoteli primerjati z manj razvitimi, ampak se sklenili pomeriti z boljšimi. Mislim, da smo posel dobro opravili.

Na slovesnosti nam je dal izjavo tudi **Milenko Arežina**, novi direktor DO PTT Tuzla:

»V naši DO smo se pred desetletjem odločili za unifikacijo opreme v telefonskem prometu. Ko smo iskali primerne partnerja za dolgoročno sodelovanje, smo se odločili za Iskra. Dosegli smo vidne rezultate: danes imamo okrog 86.000 instaliranih priključkov, od tega 65.000 Iskrinih, in to v sistemih Metaconta in Iskra 500A/1000, zdaj pa pričnemo s SI 2.000. Poleg centrale, ki jo pravkar vključujemo, imamo dogovorjene še tri tovrstne vozliščne centrale.

Menimo, da smo dosegli zares dobre rezultate in da smo našli

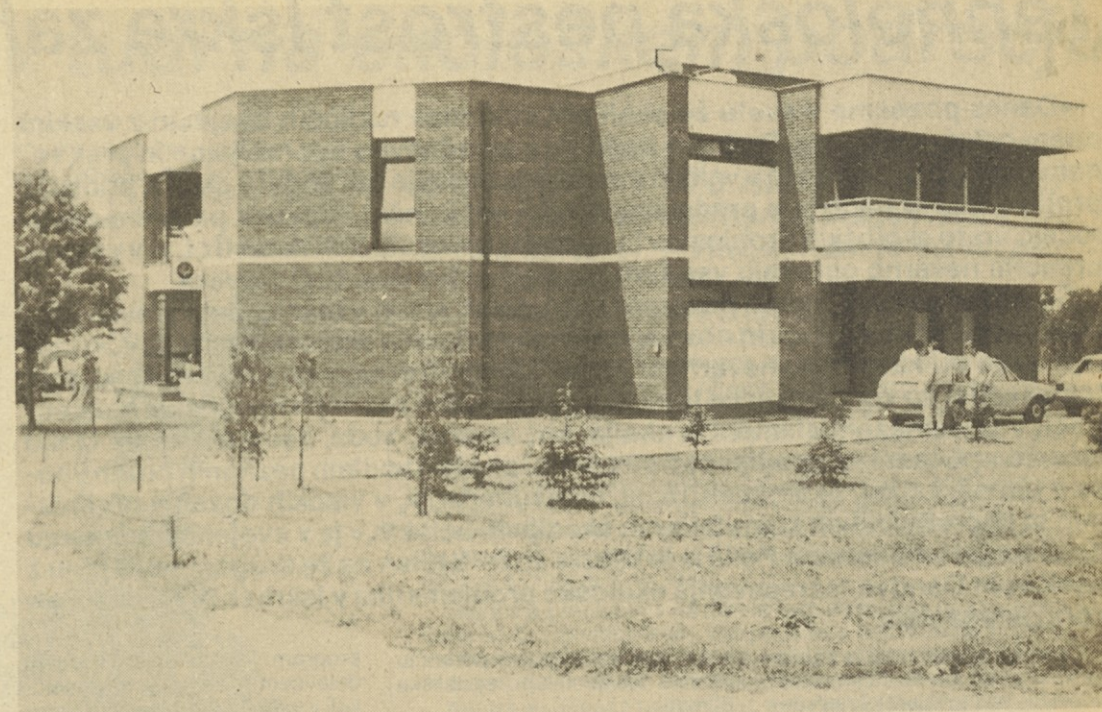

Milenko Arežina, direktor DO PTT Tuzla, namerava razširjati utečene poti.

pravega partnerja, ki ne sodeluje zgolj na strogo trgovski osnovi, temveč na dolgoročnem skupnem konceptu. Naše izkušnje so zelo ugodne; sistemi resnično delujejo brezhibno. Iskrinim delavcem sporočam, naj — kar se tiče kakovosti in zanesljivosti — nadaljujejo na dosedanji način. Že prihodnje leto se nameravamo dogovarjati o novi tranzitni centrali, tokrat digitalni, in seveda z Iskro.

Po spustitvi centrale v promet smo se iz Kalesije odpeljali do Radia Tuzla. V studiu je **Rastko Simonić**, direktor TOZD PTT Tuzla, med drugim dejal:

»Področje občine Kalesija je bilo doslej izrazito nerazvito, zato nam investicijskih sredstev ni bilo treba usmeriti v razširitev obstoječih kapacitet; možen je bil nakup najsodobnejše telefonske centrale. Konkretno: gre za izdelek Iskre, zmogljivosti 1920 naročnikov in 240 prenosnikov, ki omogoča tudi navezavo širših končnih central v sosednjih krajih, tako da bo nazadnje celotna

Nova pošta v Kalesiji se lahko pohvali z najsodobnejšo Iskrino centralo.

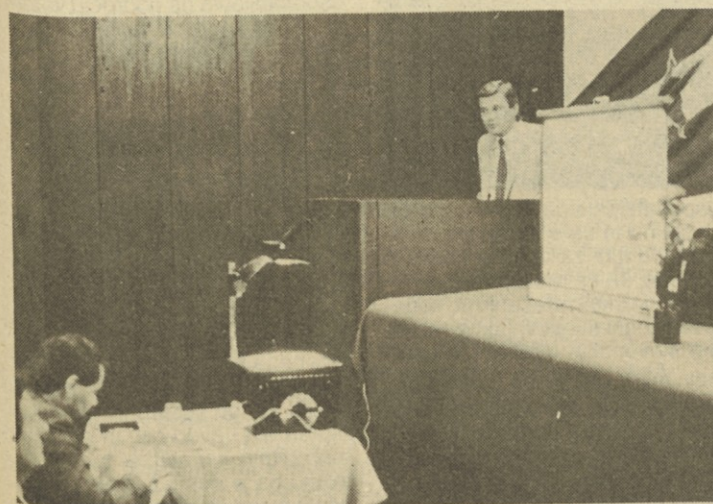
občina vključena v javni telefonski promet.

Za PTT Tuzla je to vstop v digitalizacijo telefonije. V dosedanjem razvoju se je DO trudila in tudi dosegla izjemna uspehe pri obsegu telefonskega prometa: praktično vsem občanom v 18 občinah je omogočila kakovosten telefonski promet — toda vzpostavljen je v tako imenovani analogni tehniki, ki sicer še vedno zadošča potrebam, medtem ko je z vidika nastajajoče tehnologije bodočnosti na nek način že zastarela. Doslej smo si torej prizadevali ljudem zagotoviti osnovo — možnost uporabe telefonskega aparata, z digitalizacijo pa lahko izboljšamo tudi kakovost koriščenja in raznovrstnost storitev.

Kazimir Mohar
Foto: Dean Duboković

S tuzlanskega radia: Rastko Simonić, direktor TOZD PTT Tuzla, sporoča poslušalcem, da se je z vključitvijo centrale v Kalesiji začela digitalizacija telefonije.

V imenu Iskre je navzoče pozdravil Vitomir Osojnik.

Z uvodne slovesnosti ob vključitvi centrale; v ospredju je Franc Dolenc, inovator in glavni snovalec SI 2000.

SI 2000/224 — prva digitalna vozliščna centrala v Bosni i Hercegovini

Tehnološka pestrost Iskre zahteva vse varstvene strokovnjakov tudi na ekološkem področju

»Danes poznamo v svetu že okoli pet milijonov različnih spojin in z vsakim dnem odkrivamo nove. Prek sto tisoč jih vsakodnevno uporabljamo in prek sedem tisoč jih proizvajajo v velikih množinah. Emisije teh snovi v okolje, bodisi iz proizvodnje in nadaljnje predelave, bodisi kot končni odpadki pa lahko povzročajo vrsto ekoloških problemov in nenazadnje ekoloških katastrof, ki v vse več primerih nevarno ogrožajo vse živo v naravi in končno tudi človeka.

Se vedno podcenjujemo nevarnost strupenih snovi v okolju. Šele številni primeri zastrupitve v okolju in nova spoznanja na osnovi ekoloških raziskav potrjujejo, kako velika je lahko nevarnost zaradi številnih strupenih snovi v okolju, tudi takrat kadar so koncentracije teh snovi pod mejami najvišjih dovoljenih koncentracij v posameznih elementih okolja, kot so zrak, voda, zemlja. Vzroke lahko iščemo v počasni razgradljivosti strupenih snovi, številnih neznanih poteh vnosa v biološki cikel, biokoncentraciji, bioakumulaciji, v visokih dozah v organizmih in nepredvidljivih kumulativnih škodljivih učinkih,« je v svojem predavanju dejal magister Svetozar Polič iz Inštituta Jožef Stefan na že drugem seminarju z naslovom *Osnove razreševanja ekološke problematike v Iskrinih organizacijah združenega dela*.

Omenjenega seminarja v Ljubljani, ki je bil konec maja, se je udeležilo petindvajset Iskrinih delavcev. To ekološko — izobraževalno srečanje, ki je bilo že drugo po vrsti, je skušalo ponuditi širok pregled problemov in težav, ki lahko nastanejo v organizacijah združenega dela in prikazati osnovne pristope reševanja ekoloških problemov na posameznih področjih. Poleg tega pa so se udeleženci seznanili tudi s te-

kočo politiko, ki jo na področju varstva okolja uvaja republiška uprava.

Kot smo poročali že iz prvega seminarja v Škofji Loki, je že zadnja Iskrina problemska konferenca o varstvu okolja med vrsto sklepov sprejela obveznost za izobraževanje in vzgojo strokovnega kadra ekološkega profila, ki je sestavni del naloge: Vpeljava sistema za izvajanje varstva okolja v SOZD Iskra. Izobraževalni

program je namenjen Iskrinim delavcem, ki že, ali bodo sodelovali v vseh fazah. Vpeljave sistema varstva okolja v SOZD Iskra pa tudi ostalim, ki so kakorkoli vključeni v varstvo okolja in človeka, kot so razvojniki, tehnologi itd. Teme in vsebina izobraževalnega programa so prilagojene predvsem delavcem naslednjih strok: varnostnim inženirjem, elektrotehnikom, strojnikom in kemijskim tehnologom. Ta oblika

temu planiranja, zdravstveni vidiki ekologije pa informacije o stanju razreševanja onesnaževanja okolja in vpeljava sistema za varstvo okolja v SOZD Iskra.

Tako je seminar nudil slušateljem enciklopedičen pregled celotne problematike varstva okolja v širši družbi in celotni Iskri. Iz predavanj na seminarju je bilo razvidno, da je področje delovanja interdisciplinarno in, da bo potrebno poleg nadaljevanja splošnih tem organizirati še specifične seminarje po ožjih temah za sodelavce Iskre, ki so v delovnih in temeljnih organizacijah zadolženi za varstvo okolja, grupiranih po tehnologijah.

Na seminarju so obdelali šest najst tem z različnih področij varstva okolja. Kot so povedali slušatelji predavanja so bile teme v izobraževalnem programu dokaj aktualne in smiselne, da so pridobljena znanja uporabna, da s predavatelji dokaj nazorno podajali snov in, da so prisotni posebej v razpravah poglobljali svoja znanja.

Poleg kvalitetnega posredovanja znanj pa je imel seminar še drug pozitiven učinek in ta je, da so se srečali Iskrini delavci, ki delujejo na enakem področju dela, se medsebojno spoznali in izmenjali izkušnje.

Kot že vemo, se bo Iskrin projekt varstva okolja izvajal skozi celoten srednjeročni plan. Ob njegovem izvajanju se bodo nedvomno pojavili prenekateri problemi in nerešena vprašanja. Na vsa prav gotovo niso mogli odgovoriti ali pa jih razrešiti na majskem tridnevnem ekološko izobraževalnem srečanju. Kajti Iskra je tehnološko prepestrta, da bi lahko vse spravili v en sam seminar. Zato so se na srečanju dogovorili, da bodo v naslednjih letih organizatorji skušali pripraviti še več načinov izobraževanja in usposabljanja na področju varstva okolja, kar je seveda nujno potrebno, predvsem pa zaradi interdisciplinarnosti dela, ki zajema varstvo okolja, človeka in uporabnika naših izdelkov tako znotraj kot tudi zunaj sestavljene organizacije. Kajti Iskrin »image« si še ni opomogel po naravnih neizodah v Semiču in Stegnah. Da pa bi lahko spoznali nevarnost, ki jo za okolje predstavljajo naše tehnologije, hkrati pa jo tudi obvladali, je danes nujno potrebno, da naredimo inventuro že zatečenega stanja. V naslednjih fazah vpeljave sistema za varstvo okolja pa bo potrebna temeljita ocena teh nevarnosti in izvedba morebitnih sanacij. V tem kontekstu pa je nujno tudi izobraževanje in usposabljanje čim širšega kroga Iskrinih delavcev, pred-

vsem pa tistih, ki se ukvarjajo in delujejo na področju varstva okolja, da ne bi prišlo do vnovičnega poslabšanja naravnih danosti. Iskrina sestavljena organizacija je ena med prvimi v Sloveniji in

Jugoslaviji, ki je naredila prve korake na področju varstva okolja in človeka, kar pa mora nedvomno tudi v bodoče celovito nadaljevati.

Pripravila VŽ

Predavatelji in teme seminarja dr. Zdravko Petkovšek s Fakultete za naravoslovje in tehnologijo je predaval o varstvu zraka, dr. Peter Novak s strojne fakultete je predstavil varčevanje z energijo, dipl. ing. z Zavoda za raziskavo materiala in konstrukcij je govoril o hrupu, dr. Kazimir Tarman iz Biotehniške fakultete je predaval o ekosistemu, človeku in tehnologiji, dr. Ivan Marušič z Biotehniške fakultete je predstavil krajinske vidike urejenosti okolja, dr. Milan Dular in mag. Janez Sever s Kemijskega inštituta Boris Kidrič sta predavala o varstvu voda, dr. Jože Marsel s Fakultete za naravoslovje in tehnologijo je govoril o analitiki v okolju, glavni republiški vodnogospodarski inšpektor dipl. ing. Miloš Turk je predstavil inšpekcijski nadzor pri varstvu voda, glavni republiški sanitarni inšpektor dr. Meta Macarol — Hiti je predavala o zdravstvenih vidikih ekologije, vodja raziskovalne enote na Kemijskem inštitutu Boris Kidrič dr. Viktor Grilc je v referatu opozoril na problematiko posebnih odpadkov, dipl. geog. ekon. Anton Peterle z Zavoda SRS za družbeno planiranje je spregovoril o varstvu okolja v sistemu planiranja, pomočnik predsednika Komiteja za varstvo okolja in urejanje prostora mag. Fedor Černe je podal informacijo o stanju razreševanja problematike onesnaževanja okolja, dr. Primož Gspan z Zavoda za varstvo pri delu je predstavil delovno okolje, mag. Svetozar Polič z Inštituta Jožef Stefan je udeležence seznanil z nevarnimi snovmi v okolju in dipl. ing. Marjan Straus, samostojni svetovalec področja za raziskovalno dejavnost in kvaliteto SOZD Iskra je predstavil vpeljavo sistema za varstvo okolja v SOZD Iskra.

Seminarja »Osnove razreševanja ekološke problematike v OZD Iskra« se je udeležila tudi republiška sanitarna inšpektorica dr. Meta Macarol — Hiti, ki nam je ob tej priložnosti povedala:

»Vsekakor moram najprej pohvaliti Iskro, ki je prva začela s temi oblikami izobraževanja in usposabljanja celavcev na področju varstva okolja in človeka in, da se vse bolj zaveda pomembnosti tega področja. Mi smo že pred leti poudarjali, da bi morala vsaka organizacija združenega dela imeti strokovnjaka za varstvo okolja, predvsem zaradi interdisciplinarnosti dela. Sedaj pa se še vedno vse preveč varstvo okolja »odriva« delavcem, ki se ukvarjajo z varstvom pri delu, kar pa je nesprejemljivo, posebno še v velikih delovnih organizacijah. Predvsem pa bi morali dati večji poudarek izobraževanju vodilnih delavcev po posameznih podjetjih, ki so še vedno premalo temeljito seznanjeni z omenjeno tematiko.

Glede na predavanja na današnjem seminarju pa bi predlagala, da bi v bodoče malo več poudarka dali zdravju in predvsem varovanju lastnega zdravja, kajti premalo se zavedamo, da je naša prva dolžnost, da čuvamo lastno zdravje.

Kar pa se nanaša na tematiko mojega predavanja na seminarju to je problematika posebnih odpadkov, bi rada še enkrat opozorila, da je reševanje problematike posebnih odpadkov najprej naloga vsake delovne organizacije, ne pa nekoga tretjega izven podjetja. Naloga republiških organov pa je, da išče in nakaže lokacije, kjer so možna odlaganja in uničevanja odpadkov. Vse sile, pa moramo vsi skupaj usmeriti v recikliranje, to se pravi v vnovično uporabo odpadkov, da čimbolj zmanjšamo obseg odpadkov za sežiganje in odlaganje. To pomeni, da moramo najprej poskrbeti za vnovično predelavo, nato pa šele za sežig in odlaganje, kajti slovenski prostor je kot vemo preobremenjen. Res pa je, da razen koncepta, na tem področju ni veliko narejenega. Sprejet je sicer republiški pravilnik o ravnanju s posebnimi odpadki, ki stvari normativno ureja, samo dokler nimamo možnosti za odlaganje in uničevanje posebnih odpadkov, nam le-ta ne koristi dovolj.

Naj pa ob tej priložnosti še enkrat opozorim odgovorne tehnologe v delovnih in temeljnih organizacijah, da sprememba tehnologije v podjetji, kot so npr. uporaba novih impregnantov in novih snovi v proizvodnji, zahteva pridobitev soglasij, oz. dovoljenj.

Ob koncu bi še povedala, da se nekaj Iskrinih temeljnih organizacij, kar redno obrača na naš Republiški sanitarni inšpektorat, kajti naša naloga ni samo nadzor nad tovarnami, pač pa tudi pomoč pri pridobivanju različnih soglasij in svetovanje pri pripravi projektov, lokacij in pridobivanju različnih uporabnih dovoljenj. Sama sem veliko sodelovala s semiškimi Kondenzatorji, ki so prišli do primera Krupe in tu tu opozorim, da moramo vsi, predvsem pa Iskraši, delati tako, da se ne bo podobna ekološka nezgoda v prihodnosti nikoli ponovila.«

Seminarja so se udeležili: Damir Bric, Vlado Fon in Žare Petrovski iz Avtomatike, Tomaž Kulot in Jožef Poberaj iz Avtoelektrike, Franc Peternel iz Elektrooptike, Nuša Košak in Milan Križaj iz Elementov, Marija Mesec iz Elektromotorjev, Marjan Miserit iz Elektrozvez, Anton Jereb, Antonija Jelenc, Janez Fllipič, Lana Zupancič, Marija Zaplotnik, Jože Vilfan, Peter Zupan, Peter Hkavc iz Kibernetike, Zdenka Cerovac iz Kondenzatorjev, Rajko Gostiša iz Rotomatike, Boštjan Pečenko, Meta Kryštufek in Milena Todorovič iz Telematike in Bogomir Mihelič iz Zmaja.

usposabljanja delavcev naj bi bila stalna in se v skrajšani obliki razširila tudi za vodilne kadre in posebej še za razvojnike.

Na majskem srečanju so sodelovali znani strokovnjaki iz različnih slovenskih inštitucij in ustanov tako, da so se udeleženci strokovnega usposabljanja seznanili z vrsto področij varstva okolja, kot so krajinski vidiki urejenosti okolja, varstvo zraka in vode, analitika v okolju, tehnologija in okolje, varstvo okolja v sis-

Enotni tudi pri izterjavi dolgov

»Upam, da nismo držali fig v žepih, ko smo se na skupnem sestanku tržnikov iz Iskre Commerce in Iskrinih proizvodnih organizacij dogovorili, da moramo enotno nastopati do kupcev pri izterjavi dolgov, to enotnost pa bomo dosegli z okrepljeno vlogo naših filial po Jugoslaviji,« je v oceni konference direktorjev Iskrinih predstavništev poudaril direktor Tržnega področja Jugoslavija v Iskri Commerce Blaž Markun.

Povečane terjatve in nelikvidnost so bile v središču pozornosti zasedanja direktorjev iskrinih predstavništev v Jugoslaviji. Konferenca, ki je bila skoraj izključno namenjena tema dvema temama, je bila minulo sredo v Ljubljani.

V prvem, internem delu zasedanja so udeleženci podrobno analizirali problematiko izterjave dolgov, obnašanje posameznih kupcev, ki se

napajajo preko Iskre Commerce, kot tudi delne zastoje v prodaji na jugoslovanskem tržišču. Problemi so vse bolj pereči, premostiti pa jih bo mogoče le z večjo in enotno prizadevnostjo vseh, so poudarili na konferenci.

Drugega dela zasedanja so se udeležili tudi predstavniki Iskrinih delovnih organizacij, ta del pa je bil izključno namenjen izterjavi dolgov. Iskri-

na tržna mreža v Jugoslaviji vse bolj ugotavlja, da nastopa Iskra do skupnih kupcev neenotno, da dela vsak nekaj za sebe, nekateri pa si med seboj celo konkurirajo...

Najpomembnejši sklep tega dela konference je bil ta, da bodo imele filiale v prihodnje podatke o trženju posameznih Iskrinih delovnih organizacij, s tem tudi o prilivih od vsakega kupca pose-

bej, to pa jim bo omogočalo, da bodo lahko zastopale celotno Iskro pri teh kupcih in tudi terjale plačilo.

Delovne organizacije bodo morale do vsakega 20. v mesecu izdelati saldo kupcev, ga čimprej poslati v filiale, le-te pa bodo nato dajale navodila, kako postopati do vsakega kupca. V primeru, če filiala ne bo mogla izterjati nekega plačila, bo predlagala delovni organizaciji, da ustavi nadaljnje dobave.

V Jugoslaviji ima Iskra trenutno tri kritične kupce, eden izmed njih pa dolguje Iskri kar 2 milijardi dinarjev.

LD

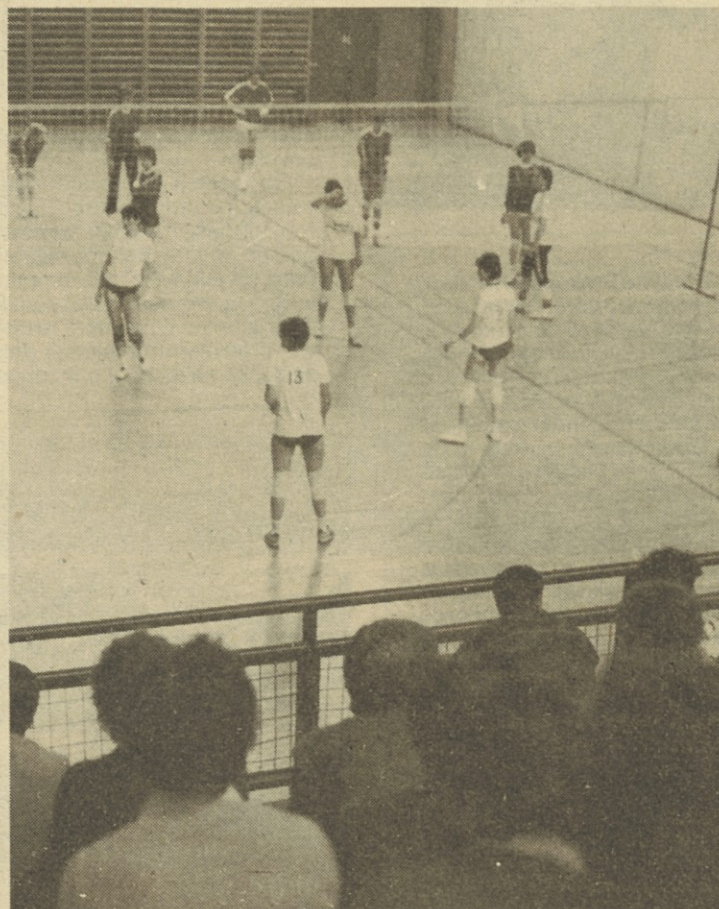
24. športne igre SOZD Iskra

Športnice in športniki, Nova Gorica vas pričakuje

Le še nekaj dni manjka do letošnjih 24. športnih iger naše SOZD Iskra, ki bodo v soboto 25. in nedeljo 26. junija pod pokroviteljstvom Iskre Avtoelektrike v Novi Gorici. Zato vam kolektiv pokroviteljice že danes izraža pristržno dobrodošlico, iskren pozdrav in lepe želje za prijetno počutje v mladem mestu ob Soči. Ponosni smo, da smo znova pokrovitelj najmnostičnejšega srečanja športnic in športnikov Iskre ter vam hkrati sporočamo, da je za igre že vse nared, športni park v samem centru mesta, kjer bo vse skupaj potekalo, bo dva dni vaš, sprejel vas bo za zagrizene vendar, tako smo prepričani, fair športne igre.

Čeprav mnogi že dobro poznate novogoriško Iskro pa vseeno ne bo odveč, da vam jo znova na kratko predstavimo. Pred 28. leti je bilo, ko se je pričel zbirati mlad kolektiv in pričel s proizvodnjo avtoelektričnih izdelkov, prenešenih iz Iskre Kranj. Iz skromnih začetkov smo se do danes razvili v močan kolektiv z enajstimi temeljnimi organizacijami in skupnimi službami.

V našem proizvodnem pro-

gramu so zaganjalniki, alternatorji, magnetni vžigalniki, vžigalne tuljave, avtomobilske žarnice, odlitki, itd. Naše izdelke danes vgrajujejo, verjeli ali ne, v več kot dvesto različnih vozil, motorjev na domačih in tujih tržiščih, saj nas poznajo domala vsi evropski proizvajalci motornih vozil. Njim bomo letos prodali za 28 milijonov dolarjev naših izdelkov.

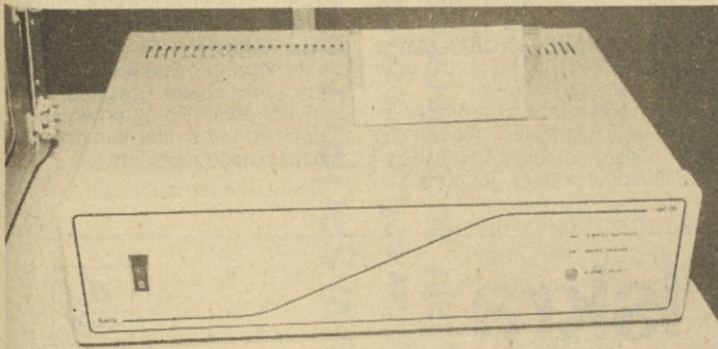
Nove Gorice vam gotovo ni potrebno posebej predstavljati. Mesto cvetja in mladosti, kot ga radi imenujemo je moderno, razvijajoče se mesto z vrsto zanimivosti, razvitim gospodarstvom, šolstvom in kulturno dejavnostjo ter seveda široko športno dejavnostjo. Mesto ima tudi veliko parkov in vrtov zasajenih z vrtnicami, simbolom Nove Gorice. Sicer pa boste imeli vse to priložnost videti že to soboto in nedeljo.

Vsem udeležencem 24. letnih športnih iger SOZD Iskra želimo veliko lepih bojev in športne sreče, navezovanja novih prijateljev, izmenjave mnenj in izkušenj ter prijetno počutje med nami, v športnem parku in v samem mestu Novi Gorici.

M. R.

16. mednarodni sejem opreme in sredstev civilne zaštite

V Kranju je bil od 7. do 10. junija specializirani mednarodni sejem opreme in sredstev za civilno zaščito. To je edina tovrstna prireditev pri nas. Sejem je odprl predsednik predsedstva SR Bosne in Hercegovine dr. Nikola Filipović, ki je s sodelavci obiskal tudi Iskro Kibernetiko.

Tranzistorski brezprekinitveni napajalni sistem, ki ga izdeluje Iskra Avtomatika, zagotavlja neprekinjeno napajanje procesnih in osebnih računalnikov, signalizacije, raznih avtomatskih naprav itd.

Na sejmu je sodelovalo 560 proizvajalcev opreme za zaščito, med njimi 15 iz Zvezne republike Nemčije, Avstrije, Italije, Velike Britanije, Japonske, Švice in ZDA. Poleg prikaza izdelkov in novosti za civilno zaščito, opazovanje in obveščanje so bila zanimiva tudi posvetovanja, strokovna srečanja, posebne razstave, vaje gasilcev in enot civilne zaštite. Strokovni seminar je bil letos namenjen zaščiti in reševanju rastlin in življenjskih potrebščin rastlinskega izvora v miru in vojni. Republiški sekretariat za ljudsko obrambo je mladim predstavil vojaške in obrambne poklice.

Poučna je bila tudi vaja »Kranj '88«, ki je prikazala pripravljenost, usposobljenost in sodobno opremo za reševanje iz visokih objektov. V vaji so uspešno sodelovali pripadniki civilne zaštite, člani gorske reševalne službe, jamarskega društva, poklicne gasilske brigade, letalske enote milice in pripadniki JLA. Reševanje z višin je zahtevno, zanj potrebujemo dobro organizirane, opremljene in izurjene organizacije in društva.

Specializirani sejem opreme in sredstev CZ se je v zadnjih letih uveljavil tudi v tujini, zato se zanj zanimajo tudi tuji proizvajalci opreme za zaščito. Letošnjo prireditev so obiskali tudi vojaški predstavniki tujih diplomat-

skih predstavništva, ogledali so si tudi Iskro Kibernetiko.

Iskrine novosti

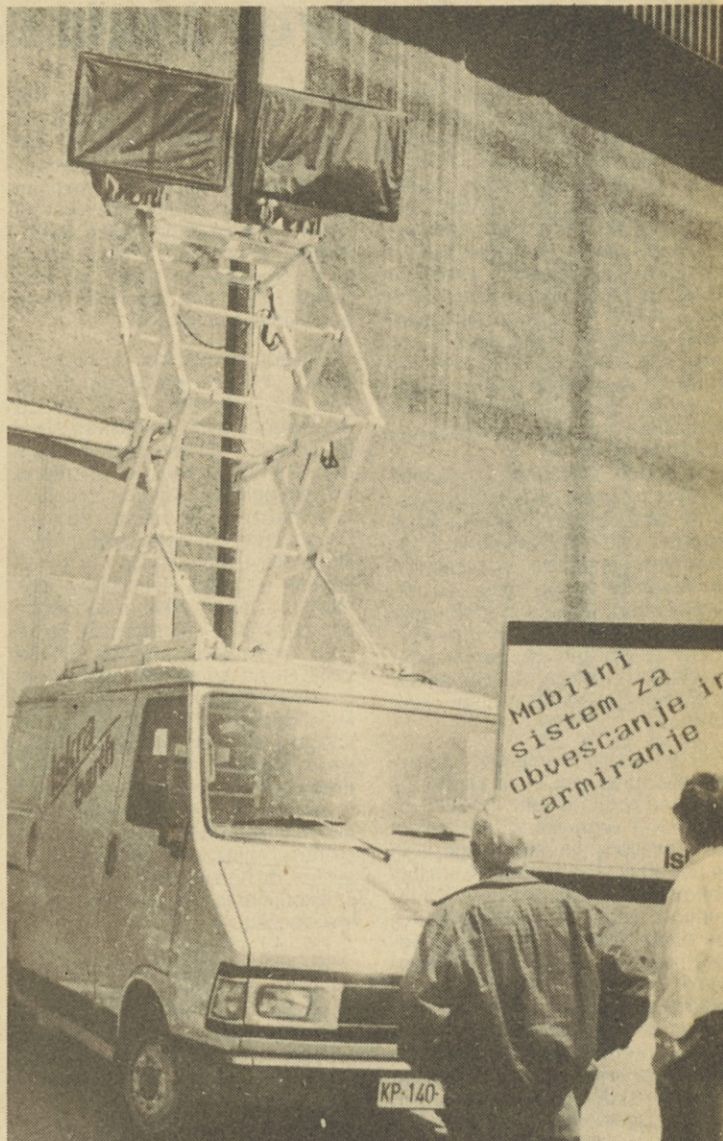
Tudi Iskrine delovne organizacije so na letošnjem sejmu opreme in sredstev CZ ponudile več novosti.

Iskra Kibernetika je prikazala uporabo novega ultrazvočnega merilnika razdalje, selektivne zaštite visokonapetostnih omrežij in sistema SE-ZAM. Tovarna VEGA je razstavila grafoskope in diaprojektorje.

V Iskri Avtomatiki so razvili tranzistorske brezprekinitvene napajalne sisteme za porabnike, ki zahtevajo neprekinjeno napajanje (procesna avtomatika, procesni in osebni računalniki, signalizacija...). Predstavili so tudi novo protivlomno hišno napravo ARO, sistem SIPKON in sisteme za protipožarno zaščito.

Iskra Elektrovezve je znana po sodobni opremi za radijske zveze. Prikazala je tudi mobilno multipleksno napravo PCM 30 — MF/M.

Iskra Elektroakustika je ponudila dve novosti: stereo ojačevalno napravo in enokabelski konferenčni sistem. Videomatika je prikazala videosisteme. Iskra Telematika je ponudila EPMBX 320, sekretarsko garnituro ISOCOM SUPER, elektronske tele-

Iskra se uveljavlja tudi z mobilnimi sistemi za obveščanje in alarmiranje

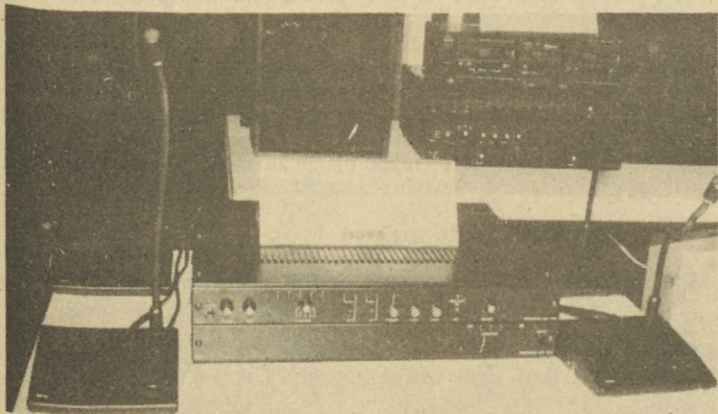
fonske aparate in sekretarske garniture ISICOM 80.

Pestra je bila tudi predstavitev aparatov za kontrolo in regulacijo odpadnih vod in prenosnih merilnih instrumentov Iskre Merilne elektronike iz Horjula. V prvo skupino sodijo industrijski pH meter, industrijski konduk-

tometer in cianidni analizator, v drugo pa prenosni pH meter, prenosni konduktometer in prenosni merilnik izolacije.

Iskra Zmaj je razstavila posebne baterije, bliskavice in baterijske svetilke.

Alojz Boc
Foto: Ivan Okršlar

Iskra Elektroakustika je predstavila novo enokabelsko konferenčno napravo

Zanimiva novost iz Avtomatike: ARO — hišna protivlomna naprava

Iskra Avtoelektrika

Konferenca ZK Avtoelektrike

Ni napredka brez truda slehernega zaposlenega

Minuli četrtek, 9. junija je bila v novogoriški Iskri Avtoelektriki druga seja konference ZK, ki jo je vodil njen predsednik Dragan Strancar, nanjo pa je zaradi izredno aktualnega dnevnega reda povabil tudi predstavnik občinskega komiteja ZK Nova Gorica, glavnega direktorja in njegove pomočnike, direktorje TOZD ter predsednike ostalih DPO na ravni DO. Sam potek konference, ki je prinesla tudi določene zavezujoče zaključke lahko ocenimo kot izredno uspešno predvsem zato, ker je bila usmerjena na ključna strateška in razvojna vprašanja kolektiva.

V uvodu so zbrani komunisti sprejeli program dela konference, ki po besedah predsednika še ni povsem zaživela, zato bodo z delovanjem konference prevzeli koordinatorsko vlogo tako, da bo omogočeno usklajeno delovanje komunistov po posameznih osnovnih organizacijah. Konferenca bo delovala na nalogah, ki izhajajo že iz sprejetega sklepa o njeni ustavitvi.

V prvi vrsti bo konferenca obravnavala vprašanja, ki so skupnega pomena za DO in delovanje OO ZK v delovni organizaciji. Predvsem so tu mišljene skupne naloge, ki jih je potrebno tako vsebinsko kot tudi rokovno vskladiti. Ker so v konferenco povezani komunisti ene DO, se bodo najprej posvetili medsebojni povezanosti in usmerili delovanje navznoter tako, da bodo tvorno vplivali na razreševanje nalog, ki jih sicer rešujejo strokovne službe, prednost pri tem pa je tudi v tem, da so komunisti sami člani teh delovnih skupin in z angažiranjem prispevajo k pravočasni razrešitvi naloge.

V okviru delovanja v ZK ne bodo iskali rešitev posameznih nalog, pač pa bodo zagotovili pogoje in podporo za uspešno izgotovitev strokovnih nalog.

Ko teče beseda o zagotavljanju pogojev, je mišljena predvsem podpora pri izpeljavi procesa prenov tako v kadrovskem, tehnološkem in organizacijskem smislu. Proces prenov se bo odvijal na vseh ravneh. Zato bodo te procese spodbujali in v okviru sodelovanja z drugimi DPO v DO prispevali k pravilnemu in pravočasnemu razvoju dogodkov.

V skladu s programom občinskega komiteja ZK pa bodo usklajili idejno izobraževanje, kakor tudi informiranje o vseh pomembnejših dogodkih.

Robert Žerjal, glavni direktor je v nadaljevanju razgrnil ukrepe zveznega izvršnega sveta in njihov odraz na poslovanje Avtoelektrike ter povedal, da ukrepi v podrobnostih še niso v celoti definirani. V sistemu prostega oblikovanja cen na trgu je tudi avtoelektrika, ki je kljub

povišanju cen še vedno konkurenčna tujim zahodnim proizvajalcem avtoelektričnih izdelkov, kar hkrati pomeni, da ima še vedno cenejše izdelke nasproti uvoženim tudi za domače tržišče. To sicer ne drži v celoti za proizvajalce avtoelektrike iz vzhodnih držav, vendar je tu asortiman in raven izdelkov nepopoln pa tudi kakovost lahko postavimo pod vprašaj.

Seveda pa nikakor ne moremo mimo velikega problema, ki se imenuje likvidnost. Ta se odraža predvsem v dveh postavkah. Prva je gotovo problematika prodaje domačim kupcem, ki so v izredno težkem položaju, kar ima za posledico množico neplačanih računov. Druga postavka pa je v izredno velikem odlivu sredstev za — v zadnjih letih — velike investicije in pomembno tehnološko posodobitev proizvodnje, ki pa, na žalost, še ne daje zadovoljivih učinkov. Enako velja za drago strojno opremo, ki tudi še ne daje pričakovanih rezultatov. Ena izmed takih kritičnih postavk je v tolminski Iskri na področju keramike, kjer je bila investirana draga oprema, vendar v tem trenutku še ne daje pričakovanih dohodkovnih rezultatov. Kljub vsemu pa moramo kljub temu poudariti ugotovitev, da se aktivnosti na področju izkoriščanja drage strojne opreme izboljšujejo.

Aleš Nemec, pomočnik glavnega direktorja je podrobno obrazložil program celovitega obvladovanja kakovosti v Avtoelektriki. Kot smo že večkrat prej zapisali, je letošnje leto proglašeno v Avtoelektriki za leto kakovosti, pripravo in izvedbo aktivnosti pa vodi poseben odbor. Zadnja aktivnost tega odbora je povsem nov priročnik, ki je bil že predstavljen na kolegiju direktorjev, zajema pa vprašanja, vezana na vsesplošno zagotavljanje kakovosti. V najkrajšem možnem času bo priročnik v širšem krogu uporabnikov, kjer bodo prezentirani pogledi v smislu celovitega zagotavljanja kakovosti v delovni organizaciji.

Razmišljanju Aleša Nemca se je pridružil tudi glavni direktor Robert Žerjal in znova poudaril, da je le kakovost edina alternativa preživetja, zato mora to spoznanje priti v zavest slehernega zaposlenega. Žal moramo znova zapisati nič kolikokrat že izrečeno prošnjo in ugotovitev, da mora vsak zavestno in z vso odgovornostjo opraviti zaupano nalogo pa čeprav včasih celo po delovnem času. Smo v obdobju, ko bomo v nasprotnem primeru težko zagotovili socialno varnost, zato mora res dati vsak vse od sebe. Še vedno je preveč posameznikov, skupin in skupin, ki več zahtevajo, kot vložijo v dobrobit delovne organizacije, celotnega kolektiva, ki čakajo zaključek delovnega časa in se odpravijo spočiti v

objem takšne, ali drugačne »obrti«. Zato morajo tudi člani zveze komunistov apelirati na slehernega zaposlenega, naj dajo in vložijo ves svoj prispevek — če je potrebno tudi prek osem ur, je poudaril glavni direktor.

Konferenco in vse zbrane je pozdravil tudi **Rajko Novak** iz občinskega komiteja ZK Nova Gorica. Orisal je sedanjí gospodarski

trenutek v občini in SR Sloveniji ter se pridružil vsem razpravljalcem z željo, da bi težnje in hotenja po napredku, po obvladovanju kakovosti in sploh po doslednejšem izvrševanju delovnih nalog res zajele slehernega zaposlenega, kar bi v sedanjem težkem gospodarskem trenutku pomenilo ogromen korak naprej in nov svetel kamenček v mozaiku naše resničnosti.

M. R

Iskra

SOZD Iskra DSSS

Izobraževalni center

Ljubljana, Trg revolucije 3

V skladu s programom izobraževanja v Iskri in sklepom Področnega kolegija za raziskave in razvoj SOZD Iskra razpisujemo strokovno usposabljanje po programu:

6. Raziskovalno — razvojna šola v Iskri

v času:

I. tematska skupina do 26. 9. do 30. 9. 1988

II. tematska skupina od 24. 10. do 28. 10. 1988

III. tematska skupina od 14. 11. do 18. 11. 1988

V Ribnem pri Bledu

Izobraževalni program je namenjen obstoječim, predvsem pa predvidenim vodjem raziskovalno-razvojnih enot v Iskri in vodjem projektov in projektnih skupin.

Vsebina: program tvorijo izbrana poglavja iz naslednjih tematskih področij:

1. Vodenje inovacijskih procesov
2. Človeški dejavnik v razvojno raziskovalnem delu
3. Informatika v raziskovalno-razvojnem procesu

Program vsebuje posebna interdisciplinarna znanja, ki so močno naravnana na aktualna vprašanja novih zahtev sodobnega raziskovalno-razvojnega dela s končnim poudarkom na Iskrini problematiki.

Organizacija: skupne oblike andragskega dela bodo organizirane celodnevno 5 dni v tednu. Obiskovanje šole bo redna delovna obveznost. Udeleženci, ki bodo vse obveznosti iz programa uspešno opravili, bodo prejeli spričevalo o uspešno končanem šolanju in bodo imeli prednost pri razporejanju na odgovornejša dela in naloge v raziskovalno-razvojni dejavnosti Iskre.

Vodja programa: dr. Jože Vugrinec

Čas in kraj: s programom strokovnega izpopolnjevanja bomo pričeli dne 26. 9. 1988 ob 9. v Hotelu Kompas v Ribnem pri Bledu.

Prijave: izpolnjene prijavnice pošljite najpozneje do 31. 8. 1988 na naslov SOZD Iskra, Izobraževalni center, Ljubljana, Trg revolucije 3/XII.

Informacije lahko dobite po telefonu: 061/222-212.

SAMOUPRAVNI SPORAZUM

o medsebojnih pravicah, obveznostih in postopkih pri opravljanju gospodarske dejavnosti v tujini

DS SOZD Iskra je na svoji 12. seji dne 8. 6. 1988 določil besedilo predloga Samoupravnega sporazuma o medsebojnih pravicah, obveznostih in postopkih pri opravljanju gospodarske dejavnosti v tujini ter ga posreduje v 60-dnevno sprejemanje udeleženkam.

Na podlagi določil čl. 3 Samoupravnega sporazuma o združevanju v SOZD Iskra, s katerim so se članice SOZD Iskra zavezale skupno izvajati tržne dejavnosti, sklenejo udeleženske

1. Iskra Telematika — industrija za telekomunikacije in računalništvo Kranj, p.o. Kranj, Ljubljanska c. 24 a
 2. Iskra Kibernetika — Industrija merilno-regulacijske in stikalne tehnike Kranj, n.sol.o., Kranj, Savska loka 4
 3. Iskra — Industrija za električna orodja, Kranj, p.o., Kranj Savska loka 2
 4. Iskra Elektrozveze, p.o., Industrija sistemov elektronike in zveze Ljubljana, Stegne 11
 5. Iskra — Center za elektrooptiko Ljubljana, p.o., Ljubljana — Šentvid, Stegne 7
 6. Iskra — Industrija za avtomatiko Ljubljana, n.sol.o., Ljubljana, Stegne 15 b
 7. Iskra Elementi — Industrija elementov za elektroniko, n.sol.o., Ljubljana, Stegne 17
 8. Iskra — Industrija avtoelektričnih izdelkov, n.sub.o., Nova gorica, Šempeter pri Gorici, Vrtojbenska 62
 9. Iskra — Industrija kondenzatorjev, n.sub.o., Semič, Vrtača 1
 10. Iskra — Baterije Zmaj, Industrija baterij in svetilk, n.sol.o., Ljubljana, Stegne 23
 11. Iskra Commerce, p.o., Ljubljana, Trg revolucije 3
 12. Iskra Delta, Proizvodnja računalniških sistemov in inženiring, p.o., Ljubljana, Parmova 41
 13. Iskra — Industrija merilne elektronske tehnike, p.o., Horjul, Horjul 188
 14. Iskra Mikroelektronika, DO v ustanavljanju, Stegne 15 d, Ljubljana
 15. Iskra Antene, Industrija anten in elektronskih naprav p.o., Vrhnika, Idrijska c. 42
 16. Iskra Elektroakustika Industrija elektroakustičnih naprav in transformatorjev, n.sub.o., Sežana, Partizanska 82
 17. Iskra Elektromotorji, Industrija elektromotorjev in gospodinjskih aparatov, p.o. železniki, Otoki 21
 18. Iskra Videomatika, Industrija televizijskih sprejemnikov videoakustičnih naprav in sistemov, p.o. Ljubljana, Andreja Bitenca 68
 19. Iskra Rotomatika, p.o. Industrija rotacijskih sistemov, Spodnja Idrija, Sp. Konomlja 23
 20. Iskra Invest Servis — Inženiring, vzdrževanje in tehnično upravljanje stavb in drugih objektov, p.o. Ljubljana, Trg revolucije 3
 21. Iskra Servis, p.o. Ljubljana, Rožna dolina c. IX/6a
- naslednji

SAMOUPRAVNI SPORAZUM

o medsebojnih pravicah, obveznostih in postopkih pri opravljanju gospodarske dejavnosti v tujini

I. Splošne določbe

1. člen

Udeleženske ugotavljajo:

— da opravljanje gospodarskih dejavnosti v tujini v smislu tega sporazuma pomeni opravljanje proizvodnih, trgovinskih in storitvenih dejavnosti v tujini po podjetjih, predstavništvih in poslovnih enotah Iskre v tujini (inomreža) in poverjanje poslov tujim pravnim osebam ter vlaganje sredstev v tuje osebe

— da je s samoupravnim sporazumom o združitvi v SOZD Iskra dogovorjeno, da bodo udeleženske skupno opravljale in izvajale gospodarsko dejavnost v tujini kot združeno tržno dejavnost preko OD skupnega pomena Iskra Commerce

— da je opravljanje gospodarskih dejavnosti v tujini organizacijsko in pravno formalno integralni del Iskre Commerce, da pa je zaradi posebnega pomena te dejavnosti in zaradi zagotavljanja skupnih in posamičnih interesov na tem področju treba urediti razmerja med OZD v sestavi SOZD Iskra, ki so s sredstvi ali s poslovnim interesom udeležene pri skupnem opravljanju gospodarske dejavnosti v tujini.

— da so v Zürichu ustanovile podjetje Cranex kot skupni finančni holding, ki v skupnem interesu vseh udeleženk zagotavlja racionalizacijo finančnih tokov in optimizacijo rezultatov poslovnja Iskre v tujini.

2. člen

Udeleženke se dogovorijo, da njihova razmerja pri opravljanju gospodarske dejavnosti v tujini temeljijo na naslednjih načelih:

— načelo, da je opravljanje trgovskih in storitvenih dejavnosti v tujini praviloma dejavnosti skupnega pomena za vse udeleženke tega sporazuma, katere izvajanje zagotavlja Iskra Commerce v okviru svoje tržne funkcije, bodisi samo z lastnimi sredstvi, bodisi z lastnimi sredstvi in sredstvi, ki jih pridobi od drugih neposredno zainteresiranih OZD po načelih združevanja dela in sredstev

— načelo, da je opravljanje proizvodnih dejavnosti in opravljanje dejavnosti servisiranja v tujini praviloma dejavnost skupnega pomena za Iskra Commerce in za eno ali več proizvodnih OZD, ki opravljajo ustrezno vrsto proizvodnje v Jugoslaviji (matični nosilci) in katere izvajanje zagotavlja Iskra Commerce v okviru svoje tržne in organizacijske funkcije bodisi z lastnimi sredstvi in s sredstvi matičnih nosilcev, po načelih o združevanju dela in sredstev bodisi samo s sredstvi enega, ali več matičnih nosilcev, kot komisionar

— načelo, da se odločitve o opravljanju gospodarskih dejavnosti v tujini sprejemajo tako, da je zagotovljen vpliv vseh neposredno zainteresiranih DO in da je odgovornost za sprejete odločitve odraz pravic pri sprejemanju odločitev

— načelo, da dobiček, ki ga s svojim poslovanjem ustvari posamezno podjetje v tujini, pripada tistim udeleženkam, ki so za to podjetje združile, oz. zagotovile sredstva in da so te udeleženke dolžne pokrivati tudi morebitno nastalo izgubo takšnega podjetja, v razmerju z višino sredstev, ki so jih združile oz. zagotovile za takšno podjetje

— načelo, da organizacijske enote in omreže poslujejo po načelih tržnega gospodarjenja in v okviru sprejetih planskih obveznosti zagotavljajo izvajanje skupne poslovne politike na posameznih trgih

— načelo, da organizacijske enote in omreže pri prodaji izdelkov, naprav in sistemov tržijo tudi s tem zvezane storitve.

Razmerja, ki nastajajo med udeleženkami v zvezi s poverjanjem poslov tujim pravnim osebam in v zvezi z vlaganjem sredstev v tuje osebe ter v zvezi z ustanovitvijo in poslovanjem delovnih enot pri izvajanju investicijskih del v tujini, niso urejena v tem sporazumu.

II. Razmerja pri ustanavljanju Iskrinih podjetij in predstavništev v tujini

3. člen

Vsa podjetja in poslovne enote v tujini ustanavlja in predstavništva v tujini odpira DO Iskra Commerce, bodisi v svojem imenu in za svoj račun, bodisi v svojem imenu in za račun vseh neposredno zainteresiranih DO po načelih skupnega dohodka, bodisi v svojem imenu in za račun zainteresiranih DO kot komisionar.

Iskra Commerce je pooblaščen in odgovorna, da pravočasno opravi vse postopke za prilagoditev statusa obstoječih podjetij, poslovnih enot in predstavništev v tujini, ki so potrebni glede na spremembe v zakonodaji, ali glede na sprejete odločitve neposredno zainteresiranih DO.

4. člen

Sklep o ustanovitvi podjetja ali poslovne enote ali o odprtju predstavništva v tujini sprejmejo in sredstva za njihovo ustanovitev oziroma odprtje zagotavljajo neposredno zainteresirane DO v sestavi SOZD Iskra.

Neposredno zainteresirana DO je tista DO v sestavi SOZD Iskra, ki si z ustanovitvijo podjetja ali poslovne enote oz. z odprtjem predstavništva v tujini glede na svojo dejavnost in glede na dejavnost podjetja, enote, oz. predstavništva v tujini, zagotovi povečanje izvoza blaga in storitev, kompletiranje proizvodnih programov, zlasti programov za izvoz, surovine in repromaterial, ugodnejše pogoje za uvoz, s katerim se omogoča ohranjanje in razširjanje proizvodnje, pospeševanje in razširjanje dolgoročne proizvodne kooperacije in poslovno-tehničnega sodelovanja ter izmenjava znanstvenega in tehnično-tehnološkega znanja in izkušenj, ter financiranja poslov izvoza in uvoza blaga in storitev in uresničevanje drugih ciljev politike ekonomskih odnosov s tujino ter hitrejše, smotnejše in družbenoekonomsko uspešnejše vključevanje v mednarodno delitev dela.

5. člen

Neposredno zainteresirana DO za ustanovitev trgovskega oz. storitvenega podjetja, oz. poslovne enote in za odprtje predstavništva Iskre v tujini je DO Iskra Commerce, poleg Iskre Commerce pa lahko tudi ena ali več proizvodnih DO, ki z ustanovitvijo takšnega podjetja, poslovne enote oz. z odprtjem predstavništva, zagotovi uresničevanje svojega interesa po drugem odstavku prejšnjega člena.

Iskra Commerce mora o lastni pobudi in o pobudi drugih DO v sestavi SOZD Iskra, da se ustanovi trgovsko oziroma storitveno podjetje, oz. poslovna enota, oz., da se odpre predstavništvo v tujini, obvestiti vse druge udeleženske tega sporazuma, ki lahko zahtevajo, da tudi same združijo del za to potrebnih sredstev (interesna združitev sredstev).

6. člen

Neposredno zainteresirana DO za ustanovitev proizvodnega podjetja, oz. podjetja za opravljanje servisnih storitev v tujini (matični nosilec podjetja v tujini) je ena ali več proizvodnih DO, udeleženk tega sporazuma. Neposredno zainteresirana proizvodna DO mora o nameri, da ustanovi proizvodno podjetje v tujini, obvestiti Iskro Commerce, ki lahko zahteva, da tudi sama združi del za to potrebnih sredstev (interesna združitev sredstev).

7. člen

Kadar Iskra Commerce ustanavlja podjetja in poslovne enote, oziroma odpira predstavništva v tujini z lastnimi sredstvi, opravlja gospodarsko dejavnost v tujini v svojem imenu in za svoj račun.

Kadar Iskra Commerce ustanavlja podjetja in poslovne enote oziroma odpira predstavništva v tujini z lastnimi sredstvi in z interesno združenimi sredstvi, opravlja gospodarsko dejavnost v tujini v svojem imenu in na skupni račun vseh neposredno zainteresiranih DO po načelih skupnega dohodka.

Kadar Iskra Commerce ustanavlja proizvodna podjetja v tujini samo s sredstvi drugih DO v sestavi SOZD Iskra, opravlja gospodarsko dejavnost v tujini po nalogih in v interesu takšnih DO v svojem imenu in na njihov račun kot komisionar, razmerja med takšnimi DO pa temeljijo na načelih skupnega dohodka.

8. člen

V vseh primerih interesnega združevanja sredstev morajo udeleženci v združevanju skleniti pogodbo o razmerjih, ki nastajajo med njimi zaradi skupnega opravljanja gospodarske dejavnosti v tujini.

V pogodbi po prejšnjem odstavku bo določena tudi konkretna oblika opravljanja gospodarske dejavnosti v tujini.

9. člen

Iskra Commerce bo ustanavljala podjetja, oz. enote v tujini prek specializiranega Iskri-nega holding podjetja v tujini, razen če bo v posameznem primeru v pogodbi po prvem odstavku prejšnjega člena ali v nalogu matičnega nosilca za ustanovitev podjetja, oz. enote, določeno drugače.

10. člen

Cranex, specializirano Iskriino holding podjetje v tujini, izvaja v interesu in na podlagi sprejetih sklepov udeleženk, v skladu z določili tega sporazuma, naslednje posebne naloge:

- kontrola finančnega poslovanja Iskrinih podjetij v tujini
- iskanje možnosti za koriščenje bonitet pri kreditiranju in plačilnem prometu
- spremljanje investicijskega in obratnega financiranja
- predlaganje ukrepov za hitrejšo in smotrnejšo obračanje zalog in kapitala
- iskanje možnosti za financiranje večjih in kompleksnih nastopov Iskre v inozemstvu
- nudenje strokovno tehnične pomoči posameznim firmam pri izvajanju zahtevnejših poslovnih aktivnosti in pri izvajanju kombiniranih poslov

11. člen

Iskra Commerce mora vsem DO, ki so zagotovile oz. združile sredstva za ustanovitev podjetja, oz. enote, oz. odprtje predstavništva v tujini, izdati potrdilo o višini zagotovljenih, oz. združenih sredstev (v nadaljevanju: Potrdilo o sredstvih).

Iz Potrdila o sredstvih je razvidno, katera DO je združila oziroma zagotovila sredstva, za katero podjetje, enoto, oz. predstavništvo jih je združila, kakšen znesek sredstev in v kateri valuti je združila, oz. zagotovila.

Potrdila o sredstvih niso vrednostni papirji v smislu Zakona o vrednostnih papirjih (Ur. l. SFRJ 40/78) in služijo le za potrebe evidence v skladu z določili tega sporazuma.

12. člen

Vsaka DO — imetnica Potrdila o sredstvih, lahko svoj delež na združenih sredstvih, oz. sredstva, ki jih je zagotovila za ustanovitev podjetja, oz. enote, oz. za odprtje predstavništva v tujini, prenese na katerokoli DO v sestavi SOZD Iskra (DO prevzemnice sredstev), ki ima interes po čl. 4, 5 in 6 tega sporazuma.

DO imetnica Potrdila o sredstvih — mora prenos deleža na sredstvih posameznega podjetja, enote, oz. predstavništva v tujini, pisno ponuditi najprej udeleženkam, ki so tudi imetnice Potrdil o sredstvih v istem podjetju, enoti, oz. predstavništvu. Če te DO s ponujenimi pogoji v 30 dneh niso pripravljene prevzeti ponujenega deleža na sredstvih, ga lahko z enakimi pogoji prevzamejo druge zainteresirane DO.

DO, imetnica Potrdila o sredstvih in DO, prevzemnica sredstev morata o prenosu sredstev pisno obvestiti Iskro Commerce, DO, imetnica Potrdila pa istočasno vrniti Iskri Commerce Potrdilo o sredstvih, ki se prenašajo, oz. katerih del se prenaša.

Iskra Commerce izda Potrdilo o sredstvih z upoštevanjem novonastalega stanja z datumom, ko je prejela obvestilo po prejšnjem odstavku. S tem dnem se šteje, da je DO prevzemnica sredstev vstopila v pogodbo po prvem odstavku, čl. 8 tega sporazuma in je pridobila položaj neposredno zainteresirana DO.

13. člen

DO — imetnica Potrdila o sredstvih, ne more svojega deleža v združenih sredstvih, oz. zagotovljenih sredstvih prenesti na OZD ali druge osebe, ki niso članice SOZD Iskra.

14. člen

Če izstopi iz SOZD Iskra DO, ki je udeležena v interesnem združevanju sredstev, ji z dnem izbrisa njenega članstva v SOZD Iskra prenehajo pravice iz naslova združitvi sredstev. S tem dnem mora Iskra Commerce tej DO izplačati dinarsko protivrednost združenih sredstev, delež DO, ki je izstopila iz SOZD pa ponuditi v odkup drugim neposredno zainteresiranim DO v sestavi SOZD Iskra, pri čemer se smiselno uporabljajo določila drugega odstavka čl. 12.

15. člen

Če izstopi iz SOZD Iskra DO, ki je kot matični nosilec edina ali samo z udeležbo Iskra Commerce-a zagotovila sredstva za ustanovitev proizvodnega podjetja, oz. podjetja za opravljanje servisnih storitev v tujini, mora takšna DO prek druge OZD, registrirane za opravljanje ZT poslov zagotoviti nadaljevanje opravljanja gospodarske dejavnosti v tujini

po tem podjetju in najpozneje z dnem izbrisa svojega članstva v SOZD, izplačati Iskri Commerce dinarsko protivrednost sredstev, ki jih je ta združila v podjetje v tujini.

Če DO, matični nosilec, v primerih po prejšnjem odstavku ne zagotovi nadaljevanja opravljanja dejavnosti prek druge OZD, registrirane za opravljanje ZT poslov, ponudi Iskra Commerce vloženi znesek sredstev takšne DO drugim zainteresiranim DO v SOZD Iskra. Če druge zainteresirane DO v SOZD Iskra niso pripravljene prevzeti vloženi sredstev matičnega nosilca ob plačilu dinarske protivrednosti teh sredstev, začne Iskra Commerce postopek za prenehanje takšnega podjetja v tujini.

16. člen

Podlaga za ugotavljanje pravic in obveznosti posameznih neposredno zainteresiranih DO, ki so odvisne od deleža v združenih sredstvih pri posameznem podjetju, enoti ali predstavništvu v tujini in se ugotavljajo enkrat letno po zaključnem računu, je stanje, kakršno izhaja iz Potrdil o sredstvih, na datum, po katerem se sprejema zaključni račun podjetja, oz. enote v tujini.

III. Upravljanje in vodenje inomreže

17. člen

Odločitve strateške in planske narave v zvezi z upravljanjem posameznega podjetja, enote, oz. predstavništva v tujini sprejemajo organi upravljanja neposredno zainteresiranih DO, ki so združile, oz. zagotovile sredstva za ustanovitev posameznega podjetja, oz. enote, oz. za odprtje posameznega predstavništva, na predlog Kolegijskega poslovnega organa SOZD Iskra (KPO SOZD).

Odločitev po prvem odstavku tega člena je sprejeta, ko jo sprejmejo organi upravljanja vseh neposredno zainteresiranih DO. DS SOZD sprejme o tem ugotovitveni sklep.

Odločitev o tem, da posamezno podjetje v tujini odpre predstavništvo ali da ustanovi drugo podjetje v tujini, ki bo opravljalo trgovsko dejavnost, vedno sprejema tudi DS Iskri Commerce.

18. člen

Kadar gre za podjetja, enote, oz. predstavništva, v katera so združena sredstva vseh udeleženk, sprejema odločitve strateške in planske narave DS SOZD Iskra na predlog KPO SOZD.

Določba prejšnjega odstavka velja tudi za odločitev o poslovanju holding podjetja Cranex.

19. člen

Podlaga za ugotavljanje, katere DO združujejo sredstva v posamezna podjetja, enote, oz. predstavništva v tujini, so izdana Potrdila o sredstvih, po stanju na dan, ko o posameznem vprašanju odločajo delavski sveti.

20. člen

V SOZD Iskra se oblikuje poslovni svet kot posvetovalni organ KPO SOZD Iskra, zadolžen za strokovno pripravo in usklajevanje odločitev v zvezi z opravljanjem gospodarske dejavnosti v tujini.

Poslovni svet sestavljajo predsedniki kolegijskih poslovnih organov, oz. individualni poslovodni organi udeleženk tega sporazuma, predsednik KPO SOZD Iskra in njegov namestnik.

21. člen

Poslovni svet vodi predsednik, ali namestnik predsednika KPO SOZD Iskra.

22. člen

Poslovni svet obravnava predloge in pobude udeleženk sporazuma, pripravlja predloge planskih in drugih dokumentov ter posreduje stališča in predloge Kolegijskemu poslovodnemu organu SOZD.

23. člen

Poslovni svet oblikuje predloge z večino glasov svojih članov. Poslovni svet veljavno zaseda in sklepa, če je na njegovi seji navzočih vsaj 2/3 članov, s pogojem, da so bili o seji pisno obveščeni vsi člani vsaj tri (3) delovne dni pred sejo.

24. člen

Predlagatelj odločitev v zvezi z opravljanjem gospodarskih dejavnosti v tujini je vedno KPO SOZD Iskra, ne glede na to, kateri organ upravljanja je pristojen za sprejetje odločitve.

Pred oblikovanjem predloga mora KPO SOZD Iskra pridobiti stališče poslovnega sveta.

25. člen

V vsakem podjetju v tujini se oblikuje upravni odbor kot poseben organ odločanja o poslovanju podjetja.

Pristojnost, sestava in način imenovanja članov upravnega odbora se določijo v statutu vsakega podjetja v tujini, v skladu s predpisi države, kjer ima podjetje sedež.

Natančnejša določila o nalogah, načinu dela in postopkih pri delovanju upravnega odbora so vsebovana v poslovniku za delo upravnega odbora, ki ga sprejme upravni odbor vsakega podjetja v tujini, v soglasju z direktorjem tega podjetja.

26. člen

Direktor podjetja, oz. enote, oz. vodja predstavništva Iskre v tujini je odgovoren za vodenje in poslovanje podjetja, enote, oz. predstavništva, ki ga vodi.

Odgovornost po prejšnjem odstavku se presoja s stališča doseganja ciljev in rezultatov, določenih v sprejetih planih podjetja, enote, oz. predstavništva v tujini.

27. člen

Iskra Commerce mora sproti obveščati vse udeleženske tega sporazuma o doseganju ciljev in rezultatov po drugem odstavku prejšnjega člena in po potrebi predlagati spremembe planov in drugih dokumentov planske in strateške narave.

28. člen

Cranex, specializirano Iskrino holding podjetje v tujini je, poleg nalog iz čl. 10 tega sporazuma, zadolženo tudi za opravljanje nadzorne funkcije nad poslovanjem celotne Iskrine inomreže.

Cranexova nadzorna funkcija po prejšnjem odstavku, ne izključuje in v ničemer ne zmanjšuje obveznosti in odgovornosti direktorja vsakega podjetja v tujini, da opravlja nadzor nad poslovanjem podjetja, ki ga vodi.

Odgovornost Cranexa in njegovega direktorja pri opravljanju nadzorne funkcije po prvem odstavku tega člena, se presoja z upoštevanjem Cranexovih nalog in pooblastil, ki jih ima pri opravljanju nadzora kot holding podjetje v skladu s svojim statutom.

29. člen

V primeru, ko nastane pri poslovanju posameznega podjetja ali enote v tujini izguba, se ta pokrije v razmerju z višino sredstev, ki so jih združile, oz. za ustanovitev podjetja zagotovile posamezne udeleženske, če ni v letnem planu drugače dogovorjeno.

Za izgube, ki ne temeljijo na objektivnih razlogih, ampak se lahko pripišejo krivdnemu ravnanju posameznih udeleženk in/ali za izgube, ki kako drugače izvirajo iz poslovanja posameznih udeleženk, lahko DO, ki je sodelovala pri pokrivanju po prejšnjem odstavku, začne postopek pred notranjo arbitražo, za ugotavljanje odgovornosti, oz. prispevka k izgubi in uveljavitev regresne pravice.

IV. Druge oblike opravljanja gospodarske dejavnosti v tujini

30. člen

Udeleženske samostojno ali skupno, v skladu z dogovorjeno poslovno politiko SOZD, izvajajo druge oblike gospodarskih dejavnosti v tujini (poverjanje poslov tujim osebam, vlaganje sredstev v tuja podjetja).

Dejavnost po prejšnjem odstavku opravljajo udeleženske prek Iskre Commerce-a kot komisionarja.

Za upravljanje in odločanje pri opravljanju dejavnosti po prvem odstavku tega člena ne veljajo določila tega sporazuma.

V. Prehodne in končne določbe

31. člen

Iskra Commerce bo najpozneje v treh mesecih po sprejetju tega sporazuma pripravila Potrdila o sredstvih za obstoječa podjetja, enote, oz. predstavništva v tujini, v skladu z dogovorjenimi deleži v upravljanju s temi sredstvi (čl. 3 samoupravnega sporazuma o skupnem upravljanju lastnih in mešanih podjetij ter predstavništev v inozemstvu — sporazum o ino-mreži), oz. v skladu z razmerji, nastalimi z vlaganji (čl. 4 sporazuma o ino-mreži).

Iskra Commerce bo izročila Potrdila o sredstvih na podlagi dogovorjenih deležev (čl. 3 sporazuma o ino-mreži) samo tistim DO, ki bodo v roku 6 mesecev po sprejetju tega sporazuma izpolnile svoje dospele obveznosti po čl. 21 sporazuma o ino-mreži.

Za DO, ki v roku iz prejšnjega odstavka ne bodo izpolnile navedenih obveznosti, velja, da odstopajo od dogovorjene delitve sredstev v obstoječi ino-mreži po čl. 3 sporazuma o ino-mreži in bo Iskra Commerce za ta sredstva izdala Potrdila o sredstvih tistim DO, ki so lastnice teh sredstev po knjigovodskih podatkih na dan poteka navedenega roka.

Neposredno zainteresirane DO morajo najpozneje v 30 dneh potem, ko so jim vročena Potrdila o sredstvih v smislu določil prejšnjih odstavkov, medsebojna razmerja urediti s pogodbo po čl. 8 tega sporazuma.

32. člen

Udeleženske se dogovorijo, da bodo z medsebojnimi dinarskimi plačili izravnavale učinke opravljanja gospodarskih dejavnosti v tujini preko holding firme Cranex tako, da bo vsaka udeleženka udeležena na dobičku, oz. pri pokrivanju morebitnih izgub podjetij, v katera vlaga, oz. za katerih poslovanje združuje sredstva, v razmerju z vloženimi sredstvi.

33. člen

Če se bodo udeleženske v samoupravnem sporazumu o združitvi dogovorile za spremembo delitve dela na področju zunanjetrgovinske dejavnosti, bodo ustrezno spremenile tudi določbe tega sporazuma.

34. člen

Ta sporazum je sprejet, ko njegovo besedilo sprejmejo organi upravljanja vseh udeleženk.

35. člen

S sprejemom tega sporazuma preneha veljati Samoupravni sporazum o skupnem upravljanju lastnih in mešanih podjetij ter predstavništev v inozemstvu z dne 04. 03. 1983.

Zanimivosti

Mesta po svetu

Mesta po svetu postajajo vedno večja. Leta 1985 je živelo skoraj dve milijardi ljudi v koncentriranih središčih — trikrat toliko kot leta 1950. Po poročilu izvedenecv Združenih narodov bo živelo leta 2000 v mestih že 75% vseh prebivalcev latinske Amerike. S 25,8 milijona prebivalcev bo Mexico—City največje urbano središče sveta. V tem času pa bodo mesta že postala ustrežna za življenje. Že danes porabijo mesta na milijon prebivalcev dnevno povprečno 625.000 ton vode, 2.000 ton živil in 9.500 ton goriva. Hkrati onesnažujejo okolje s 500.000 tonami odpadne vode, 2.000 tonami trdih odpadkov in 950 tonami škodljivih delcev v zraku. Če ne bo vmes vojne, bodo imela mesta leta 2000 naslednje število prebivalcev: Mexico—City 25,8, Sao Paulo 24, Tokio 20,2 in New York 15,8 milijona. V razpredelnici pride Pariz s 8,7 milijona prebivalcev šele na 20. mesto in bo tako 15 let obdržal nespremenjeno število prebivalcev.

Rak na prsih

Ženski, ki so bile operirane zaradi raka na prsih v zgodnjem stadiju, po mnenju zdravnikov ni imelo smisla zdraviti še s kemo-

terapijo, ali hormoni. Da bi zaradi raka znova zbolele, je bilo kaj malo verjetno, posebno pa so se zdravniki temu radi ognili zaradi stranskih učinkov, ki jih ima kemoterapija. Sedaj pa je Ameriški institut za raziskavo raka razposlal okrožnico, v kateri ugotavlja na podlagi treh študij, da znova oboli 33% žensk, ki so jih prej operirali. Ženske, ki niso bile dodatno ustrezno zdravljene s kemoterapevtskimi sredstvi, morajo računati s tem.

Dino Grandi

Od starejših bralcev se marsikdo še spominja italijanskega fašista Dina Grandija, ki je odpovedal poslušnost velikemu fašističnemu svetu in igral vlogo Bruta. Kot bivši oficir in Mussolinijev poslanik ter zunanji minister je 24. julija 1943 vstopil v palačo Venezia z dvema granatama v torbi in z ognjevitim govorom prisilil Mussolinija k odstopu. Kralj Viktor Emanuel III. je pozneje navidezno pristal na njegovo ostavko in ga dal aretirati. Ko so Nemci pozneje osvobodili Mussolinija, je moral Grandi zbežati v Španijo in nato v Brazilijo. V Italijo se je vrnil šele po vojni, kjer je živel zadržano in ob koncu življenja povsem oslepel. Pred kratkim je umrl v Bologni, star 92 let.

Otrobi

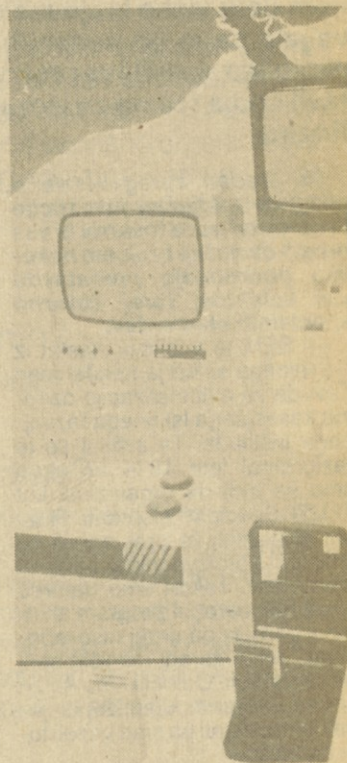
Otrobi so odličen vir balastnih snovi, potrebnih za dobro prebavo. Balastne snovi nabrekajo, vežejo veliko vode, vplivajo na peristaltiko in s tem preprečujejo, oz. zdravijo kronično zaprtje. Zahodnonemški časopis *Ärtzliche Praxis* objavlja rezultate 118 preiskav jedilnih otrobov, ki jih prodajajo v trgovinah. V vseh primerih so našli rastlinska zaščitna sredstva. DDT soroden lindan so našli v 10% primerov v koncentraciji prek 20 mikrogramov na kilogram otrobov, v enem primeru celo 335 mikrogramov. Presečeni so pri preiskavi registrirali tudi preostanek tako imenovanih estrov organofosforne kisline, štirje preparati jedilnih otrobov pa so vsebovali tako velike koncentrate pesticidov, da so po mnenju preiskovalcev ustrezni za prodajo.

Video

Katoliška cerkev se je naposled odločila, da poseže v trgovino z video kasetami. Prve so se lotile tega posla nemške nune iz reda sv. Pavla v Düsseldorfu. Odprle so videoteko s 700 filmi, ki jih ponujajo na posodo. Ker ne posojajo pornografskih niti shriljivih kaset, imajo velik promet, posebno zaradi tega, ker imajo dostop tudi

otroci. Nune se hkrati nadajo, da bodo prispevale k boljši podobi videoteke.

Zbral, prevedel
in priredil
Marjan Kralj

Drugi o nas

- Beograjski Privredni pregled piše, da je na letošnjem sejmu tehnike in tehničnih dosežkov v Beogradu Iskra predstavila enega izmed novih proizvodov, ki je vzbudil veliko zanimanje obiskovalcev. Gre za digitalni kazalnik lege za orodne stroje. Napravo je mogoče zelo enostavno priključiti na stroj. Ti kazalniki se uporabljajo v glavnem v procesu proizvodnje vseh vrst orodnih strojev. Uporaba je zelo enostavna: kazalnik se montira na stroj prek enega gibljivega in enega negibljivega dela avtomata. Cena kazalnika bo okoli dva milijona dinarjev.
- Ljubljanski Dnevnik je objavil informacijo o sodelovanju slovenske industrije s Crveno zastavo. S tem kolektivom sodeluje kar 48 delovnih organizacij iz Slovenije. Letno slovenske organizacije izdelajo za 100 milijard dinarjev raznih delov za kragujevsko avtomobilsko tovarno. Na nedavnem sestanku predstavnikov Crvene Zastave in slovenskih organizacij so ocenili, da je sodelovanje dobro, da pa predvsem slovenska industrija še ni izkoristila vseh možnosti, ki jih proizvodnja Crvene Zastave ponuja. V zvezi s tem je predsednik Poslovodnega odbora SOZD Iskra Franc Šifkovič zatrdil, da se Iskra s svojim programom avtoelektrike lahko še bolj vključi v proizvode Crvene Zastave. Kragujevčani bi bili še najbolj veseli, če bi Iskra pričela razvijati elektronski vžig za praktično vsa Zastavina vozila.
- Več časopisov je objavilo protokolarno vest, da je bila v Ljubljani na obisku delegacija Bosne in Hercegovine, ki jo je vodil predsednik predsedstva BiH dr. Nikola Filipović. Gostje so med drugim obiskali tudi DO Iskra-Kibernetika v Kranju.
- Gorenjski Glas piše, da bodo v Iskrini tovarni mehanizmov v Lipnici te dni začeli izdelovati novi programski uri. Nova programska ura, ki bo namdestila uvožene, je namenjena časovnemu programiranju delovanja električnih porabnikov do 3 kilovatih moči. Za IMP Ljubljana pa so v tem Iskrinem kolektivu razvili posebno programsko uro za krmiljenje peči za centralno ogrevanje in drugih toplotnih naprav.
- Ljubljanski Dnevnik ugotavlja, da tolminsko gospodarstvo vse več izvažaja, saj so v letošnjih prvih treh mesecih na tujem iztržili nekaj več kot deset milijard dinarjev. Največ je izvozil Metalflex in sicer nekaj več kot dve milijardi dinarjev. Sledi pa Iskrina TOZD AET Tolmin s 1,6 milijarde dinarjev.
- Dnevnik piše tudi o dogovorih o izgradnji mestne železnice v Ljubljani. Že ob pripravi projekta Ljubljana 2000 so ugotovili, da pri urejanju prometa

v mestu le sodobna mestna (cestna) železnica omogoča kakovosten prevoz ter ekološko, ekonomsko, energetske in varnostno sprejemljivo rešitev. Sodelavci SCT TOZD Projekt, Urbanističnega inštituta SRS, Prometno tehničnega inštituta FAGG in Iskre Avtomatike TOZD Projektiranje so pripravili delovno gradivo, v katerem so podrobneje preučili tehnološke in prostorske možnosti bodoče mestne železnice.

- Ljubljansko Delo je objavilo kratko informacijo o uspešnem poslu Iskre in Metalke v ČSSR. Pred nedavnim so namreč v Pragi predstavniki Iskre Commerce in Iskre Telematike podpisali s češkoslovaško firmo KOVO pogodbo o izvozu telefonske centrale SI 2000 v vrednosti 1,6 milijona dolarjev. To je že druga pogodba iz Iskrinega projekta izvoza desetih central SI 2000 v vrednosti 40-50 milijonov dolarjev, ki bo realiziran v naslednjih treh letih.
- Delo v eni izmed zadnjih majske številke piše, da so predstavniki Iskre s sovjetskim podjetjem Prommaskexport podpisali pogodbo za izvoz izdelkov v vrednosti 13,5 milijona dolarjev. Gre za izdelke Iskrinih delovnih organizacij Avtomatike, Industrije sistemov elektronike in zvez ter Telematike, ki jih Ministrstvo za energetiko Sovjetske zveze kupuje v Iskri že več kot deset let. Ob podpisu pogodbe so sovjetski partnerji poudarili, da zasuži visoka kvaliteta in poslovnost Iskre vse priznanje.
- Časopis Delavska enotnost je povprašal nekaj gospodarstvenikov, kako ocenjujejo majske ukrepe, s katerimi naj bi se Jugoslavija izvlekla iz krize. Franc Vreček, svetovalec KPO SOZD Iskra je ukrepe komentiral med drugim takole: »Ukrepi so nekakšno presenečenje — ker v namerah niso šli do konca. Cene bi morale biti bolj osvobodene nadzora. Uvozne datjave bi morale biti manjše, sicer v izvozu nismo dovolj konkurenčni. Mnogi so pri nas ne zavedajo posledic omejevanja porabe in hudih omejitev v kreditno-monetarni politiki, ki skupaj pomenijo, da bo mnogo manj denarja in, da bo težko z likvidnostjo. Ti zdaj navijajo cene do nesmislov, kakršen je na primer podražitev aluminijastih polizdelkov za 190%. Dobavitelji nas pritiskajo takole med sto in dvesto odstotki in pri tem smo se znašli v kotu. Domači trg »požira« precej manj, saj se je že močno zmanjšala investicijska poraba. Izvoz, naš veliki up, ni tako zelo zanimiv, kot je vide-ti skozi očala devalvacije dinarja. To so razvednotila dražja izvozna posojila in zmanjšanje nekaterih premij za približno polovico. Doma bomo lahko zato dvignili cene povprečno za 25 do 30%«.

SEM tik pred zaključkom investicije

Tovarna specialnih elementov je začela prav te dni postopoma seliti del svoje proizvodnje v novo tovarno na severnem obrobju ljubljanskega barja in na južnem delu viške krajevne skupnosti Stane Sever. Graditi so jo začeli leta 1986, veljala pa je po sedanjih cenah okoli 7,5 milijarde dinarjev. V novi tovarni ni ekološko vprašljive proizvodnje. Pridobitev Specialnih elementov nam je predstavil vodja teama za izgradnjo tovarne in vodja tehničnega sektorja v SEM Nace Rozina.

Še preden spregovoriva o bližnjem zaključku investicije in otvoritvi nove tovarne bi vas prosili da našim bralcem nekoliko podrobneje predstavite vaš kolektiv, torej Tovarno specialnih elementov.

— SEM je v bistvu nastal iz razvojnega sektorja nekdanjega Zavoda za avtomatizacijo oziroma kasnejšega Iskrinega razvojnega inštituta. Ta inštitut se je razformiral leta 1974 in takrat smo se tudi mi organizirali kot TOZD Specialni elementi. Razvoj smo imeli že prej, začeli pa smo tudi s proizvodnjo specialnih elementov. Takrat smo namreč iskali nek obrobni program Iskrinih tovarn, ki ga drugi niso izdelovali, delno zaradi manjših serij ali česar koli. Odločili smo se za sedanjí program, s tem dopolnjevali Iskro, hkrati pa smo uspeli tudi na tržišču.

Bi predstavili ta proizvodni program?

— V glavnem smo se odločili za tri skupine, in sicer za proizvodnjo magnetnih jeder, to je tračnih jeder za transformatorje, nadalje za transformatorje različnih izvedb na teh jedrih ter žične upore, žične potenciometre in preklopnike, kot tretja proizvodna enota pa so filtri za odpravo radiofrekvenčnih motenj. Ker ima del tega programa v proizvodnji tudi Iskrina tovarna v Semiču, smo se nekako preusmerili v tisti program, ki je bolj profesionalen, je tudi v manjših serijah.

Že od vsega začetka je bil vaš dom nekdanja Tobačna tovarna na Tržaški cesti nasproti viške občine. Kdaj pa ste začeli razmišljati o investiciji?

— Prve elaborate za izgradnjo nove tovarne smo začeli pripravljati leta 1978, torej pred desetimi leti. Ti sedanjí prostori so namreč neprimerni, so tudi premajhni, zato smo prenovili del prostorov nekdanjih Iskrinih Žarnic na Kotnikovi cesti v Ljubljani in tja preselili del proizvodnje. Že takrat so nas opozarjali, da je tista lokacija le začasna; omenjali so leto 1985.

V okviru delovne organizacije Elementov tudi nismo takoj prišli na vrsto za investicijo, med drugim tudi zato, ker so bili takrat nekateri sredi naložb. Zato smo se leta 1980 začeli dogovarjati z Iskrinimi Elektrozvezami, če bi

nam odstopili njihove prostore tukaj na Tržaški cesti. Sprva so nam to obljubili, ko pa se je vodstvo ISEZ-a zamenjalo, je tudi ta možnost padla v vodo. Bili so torej prisiljeni poiskati novo lokacijo.

Leta 1985 smo začeli hitro ukrepati — na Kotnikovi so nam grozili s podiranjem, v stari Tobačni pa ni bilo nobenih možnosti za širitev.

Verjetno se je v tem obdobju povečalo tudi število zaposlenih v SEM?

— Seveda, leta 1974 nas je bilo okoli 80, danes nas je 285.

In zakaj ste se odločili za gradnjo tovarne v viški občini?

— Najprej smo imeli lokacijo na Iskrinem stegenskem kompleksu, vendar zato, ker je več kot 60% naših delavcev iz občine Vič—Rudnik, mnogi so doma tja proti Vrhniku, Horjulu in Polhovem Gradcu, smo začeli iskati lokacijo nekje v bližini. Našli smo jo, res pa je, da ni najbolj primerna; pravimo, da je slaba dota viške občine. Tovarno smo morali postaviti na nekdanjem zamočvirjenem glinikopu, jama smo morali zasuti, in pilotirati preden smo lahko začeli graditi poslopje.

Kakšna pa je SEM-ova proizvodnja z ekološkega vidika?

— Naša proizvodnja je čista in nimamo nobene ekološko sporne stvari. Tukaj na Tržaški imamo mini galvano, ki ima vse čistilne naprave. Galvana je nova in je tudi ne bomo še preselili v novo tovarno.

Zdaj v prvi fazi bomo tja preselili proizvodnjo s Kotnikove ulice in del s Tržaške, druga faza pa bo na vrsti šele takrat, ko bomo »splavali« iz dolgov, v katere smo zabredli z gradnjo.

Bi nam zdaj predstavili novo tovarno?

— Objekt ima 3600 m². Grajen je tako, da so dokončani tudi že energetski objekti za obe fazi, kot tudi obrat družbene prehrane, sanitarni, garderobni in še nekateri drugi prostori. Samega proizvodnega in skladiščnega prostora je okoli 2400 m².

Ste imeli pri gradnji kakšne težave?

— Niti ne, morda le z Zavodom za urejanje Ljubljane, to je enoto na Viču. Gre za komunalno urejanje zemljišča, za kar je potrebno plačati pristojbino. Mi smo kljub temu, da smo to pristojbino plačali, dobili komunalno neure-

jen prostor, urediti smo ga morali sami, zato zdaj pričakujemo ož. zahtevamo, da nam naše stroške tudi priznajo. Poleg tega izredno kasnijo nekatera komunalna dela, saj na primer nekaj dni pred selitvijo še vedno nimamo plina, pa tudi ne telefonskih povezav.

Če se povrneva nazaj k novi tovarni: koliko je stala, koliko ljudi bo delalo v njej, itd.

— V prvi fazi se bo tja preselilo 120 delavcev. Predračunska vrednost je približno 2,4 milijarde dinarjev, seveda je bilo to koncem leta 1986, ko se je gradnja začela. Če bi to revalorizirali, bi bila današnja vrednost okoli 7,5 milijarde bila dinarjev. Obe ti številki vključujeta tako sam objekt kot tudi nove stroje. Moram dodati, da bomo v novo tovarno preselili veliko obstoječe opreme.

Kdaj lahko torej pričakujemo slavlje ob preselitvi?

— Začeli smo že montažo nove in del stare opreme, to je tiste, ki smo jo lahko izločili iz proizvodnega procesa. Računamo, da bomo tam zadnje dni junija oz. prve dni julija, dokončno pa bo morala biti selitev končana sredi julija.

LD

Bi delali v Feritih?

V Tovarno feritnih materialov, ki deluje v okviru Elementov, smo prišli s povsem drugim namenom, in sicer zato, da bi pisali o poslovanju tega kolektiva, kaj kmalu pa nas je direktor Marko Živec prepričal, da je za Ferite trenutno pomembnejše reševanje kadrovske problematike, prepričal tudi zato, ker smo se nedavno tega na delovnem srečanju Iskrinih kadrovskih delavcev na Ribnem pri Bledu »srečali« z enim najhujših Iskrinih problemov, to je presežkom delavcev, v Feritih pa je položaj prav obraten, saj se soočajo s precejšnjim pomanjkanjem strokovnih kadrov.

»V Feritih nam primanjkujejo predvsem strokovni kadri, ta hip pa bi radi zaposlili od 15 do 20 strokovnjakov različnih profilov — od tehnikov naprej, in sicer elektrotehnike, strojnike, metalurške in kemijske tehnologe. Vzrok za to pomanjkanje nikakor ni v neki nezanimivi proizvodnji, pač pa bolj v nepoznavanju dela v Feritih,« je uvodoma skrenil pogovor novi direktor Feritov dipl. ing. strojništva Marko Živec. To dolžnost je prevzel od dolgoletnega vodilnega delavca v Feritih Dušana Dolničarja, strokovnjaka, ki bo za izredno uspešno delo v tej tovarni na bližnjem slavlju na Soriški planini prejel Iskrino nagrado.

»Prav kadrovski obnovi namenimo v zadnjem času največjo pozornost, saj želimo imeti tisto minimalno število strokovnih delavcev, ki jih potrebujemo zato, da bi naša proizvodnja, ki je zahtevna in tudi interdisciplinarna, saj zahteva različna znanja, lahko normalno delovala. Seveda nikakor ne želimo jemati kadrov drugim Iskrinim delovnim organizacijam, gotovo pa so tudi takšni, ki bi radi zaradi česar koli delali pri nas v Stegnah, v Ljubnem ali na Solčavi.

Bi morebitnim kandidatom predstavili program Feritov?

— Seveda. Naš program je morda nekoliko manj zanimiv ali bolje rečeno atraktiven kot so nekateri danes zelo popularni programi npr. računalništvo, mikroelektronika, robotika itd., vendar pa lahko zatrdim, da bo ta program na vseh svetovnih tržiščih zanimiv še najmanj 20 oz. 30 let. Imamo program mehkih feritov, ki na področju navitih komponent nima nadomestila z nekim drugim izdelkom, program trdih feritov ali uporov z negativnim oz. pozitivnim temperaturnim koeficientom odvisnosti pa je

prav zdaj v izrednem porastu — že nekaj let vsako leto v poprečju za 15% — in tukaj imamo Feriti izredne možnosti za nadaljnjo rast. Lahko se pohvalimo, da smo postali s trdimi feriti dobavitelj firmi Bosch za motorske segmente, na zahodnem tržišču pa imamo velike možnosti tudi s pozistorji kot enem naših perspektivnih programov. Ne smem tudi mimo navitih komponent, ko feritom dodajamo navitje, in sicer na programih dušilk in transformatorjev.

In kje naj bi ti novi strokovnjaki delali v Feritih?

— Tri področja so to — razvoj, tehnologija in trženje.

Seveda ne moreva pri tej predstavitvi tudi mimo plač v Feritih; kakšno bi predvidoma imeli bodoči novi strokovnjaki?

— Lahko povem, da ima ta profil kadrov v Feritih nadporečne osebne dohodke glede na DO Elementi. Vse bolj prehajamo tudi na stimuliranje znanja, zlasti pa na nagrajevanje po rezultatih dela. Diplomirani inženir zasluži pri nas približno 900 tisoč dinarjev.

V Feritih slovite tudi po skrbni za dopolnilno izobraževanje!

— Drži, saj moramo poleg tega, da iščemo nove kadre, vsakakor investirati tudi v obstoječe strokovnjake. Skrbimo tako za interno kot eksterno izobraževanje, izkušnje in znanje pa si bogatimo tudi v stikih z nam sorodnimi velikimi setovnimi firmami, ki so tudi naši poslovni partnerji. Naj omenim samo Siemens, Philips, Thomson, Boscha in druge. Naši strokovnjaki hodijo tudi na pomembnejše specializirane sejme po svetu, vso pozornost pa namenjamo tudi drugim oblikam izobraževanja — seminarjem, simpozijem itd. Dr

Želite sodelovati z nami?

Kdo smo?

Mlada ambiciozna in izvozno usmerjena temeljna organizacija združenega dela v okviru DO Elementi — SOZD Iskra, 550 zaposlenih delavcev željnih razvijati učinkovito, poslovno uspešno organizacijo združenega dela, ki poleg socialne varnosti nudi zaposlenim tudi osebno rast in zadovoljstvo z delom.

Kje smo?

V Ljubljani, Ljubnem in Solčavi

Kaj delamo?

Proizvajamo mehko in trdomagnetna feritna jedra, nelinearne upore in elektronske sklope z vgrajenimi feritnimi jedri, ki jih zaradi električnih in magnetnih lastnosti široko uporabljamo na raznih področjih sodobne tehnike: v računalništvu, informatiki, telekomunikacijah, v avtomobilski elektroniki in na drugih področjih elektronike in elektrotehnike.

Kaj nas navdušuje?

Znanje, inventivnost, kakovost, dinamičnost, poslovnost in trdo delo.

Kaj vam nudimo?

Strokovno izpopolnjevanje, inovacijsko delo, osebni razvoj in stimulatívne osebne dohodke, ustvarjanje na podlagi osebne uspešnosti.

In kaj pričakujemo od vas?

Če ste dipl. ing. strojne, elektro, kemijske, metalurške smeri z izkušnjami in dodatnimi znanji ter imate veselje za ustvarjalno delo na področjih: razvoja in raziskav ter konstrukcije, tehnologije, uvažanja proizvodnje feritnih materialov, vodenja posameznih faz proizvodnje, zagotavljanju kakovosti, prodaje na domačem in tujem trgu, potem pričakujemo, da sprejmete naše povabilo in se vključite v naš kolektiv kot vir znanja in novih idej za doseganje zastavljenih ciljev.

Vsekakor pa nas opozorite nase na naslov:

ISKRA ELEMENTI — FERITI, Ljubljana, Stegne 19. Oglasite se lahko tudi osebno, z veseljem vam bomo pokazali proizvodnjo in vam predstavili našo in vašo organizacijo. Informacije dobite tudi na tel. št.: 576-928.

Iskra na sejmi Sejem elektronike in strojegradaštva v Budimpešti

V drugi polovici meseca maja je Iskra nastopila na največjem mednarodnem sejmu na Madžarskem v deželi, ki je prva (za Jugoslavijo) z ukrepi in zakonodajo in nato še nadalje zakoračila po poti reform v realsocialističnem sistemu. Na samih platnicah sejemskega kataloga so izpisana v angleščini in nemščini vabila k skupnemu vlaganju v Joint Venture poslih in v mednarodne kooperacije.

Elektronika je za Madžarsko najbolj dinamična industrija z letno rastjo med 9 in 15% v obdobju zadnjih 18 let, s proizvodnjo, ki se ocenjuje z več kot 1.500 milijoni USA dolarjev letno. Elementi predstavljajo 10 te vsote, končni izdelki pa 90%. Polovica opreme in elementov, ki jih ta proizvodnja rabi kupijo v inozemstvu in 70% proizvodnje in elektronike dežela izvozi.

Računalnike in opremo za prenos izvažajo največ v dežele Vzhodnega bloka, telekomunikacijsko opremo na Srednji vzhod in televizijske podsestave in prenosno opremo pa v Zahodno Evropo.

Z računalniško industrijo so začeli v zgodnjih sedemdesetih letih. Sedaj obstaja mreža razvojnih institutov, proizvajalcev in še podjetij za software. V sektorju elektronike dela kakih 300.000 ljudi, od tega je 30.000 strokovnjakov v računalniškem inženiringu. Država močno podpira proizvodnjo elektronike ter po enem izmed načrtov začenja nakupe opreme za linije za elektronske podsestave in elemente. V podjetje mikroelektronike bo investirala 20 milijonov dolarjev.

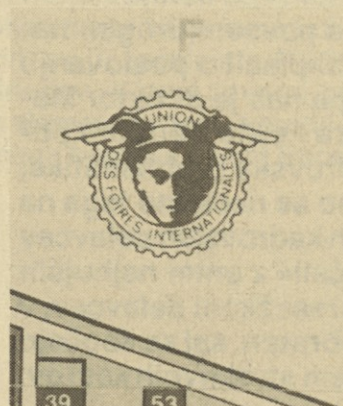
Da je znala urediti socialistično zakonodajo in s privlačno ponudbo pritegniti tuji kapital v skupne naložbe, dokazujejo hotel Hilton na področju starega Budima, Mac Donald s ponudbo Big Mac a in kole na pešcevih conah v centru Peste in drugi.

Iskra je nastopila v okviru Jugoslavija Public z najlepšo razstavo daleč okoli. Naši sosedi so bili Agrovodina Interservis iz Novoga Sada, ki je utegnemo še potrebovati ob opredelitvi protiposlov ob našem izvozu, Elektroelement Izlake, LZTK Kikinda, Agis Ptuj, Fad Gornji Milanovac, SOKO Mostar, Zrak Sarajevo, Ikarus Zemun, 21. maj Beograd in kakih deset drugih. Razstavljali so orodja in podsestave.

V istem paviljonu so bila Madžarska podjetja, ki so v živo razstavljala računalniško opremo v barvnih CAD/CAM sistemih in procesno opremo za industrijske linije. Iskra je razstavljala elemente za

elektroniko, magnetne, ferite in navite komponente, uporovni program, keramične kondenzatorje, filtre, tračna jedra ter žične upore. Poseben poudarek je bil na elementih in tehniki tehnologije za površinsko montažo. Drugi del razstave je obsegal relejno tehniko, merilne letve in drugo opremo in podsestave iz Avtomatike. Veliko zanimanje pa so vzbudili tudi telefonski aparati, sekretarske garniture, novični aparati in telefonske centrale. Področje telefonije namreč pri madžarski elektroniki še ni prišlo na vrsto. Madžarska ima zelo zastarelo telefonsko mrežo, ki kar kliče po prenovi, zato ima Iskra vse možnosti, da se v njo še pravočasno vključi.

Na Iskrin design na tem področju je postal pozoren tudi Dr. Walther iz Ministrstva za industrijo DDR, ki je vprašal po imenih strokovnjakov, ki so ustvarili Iskri tak funkcionalen in lep design. Iskra je pred leti kar solidno dobavljala Madžarski, nato pa

je kljub hitro rastoči elektronski industriji izvoz začel upadati. S področja elementov smo dobavljali motorstart kondenzatorje, elemente k firmam Orion, Videoton, Ganz, diode prek Elektromodula in številnim drugim. Šele v zdanjem obdobju se intenzivirajo skoraj zamrli pravi tehnično-poslovni stiki.

S področja elementov smo si zato zastavili tihi cilj 600.000 \$ izvoza za leto 1988 ob planu, ki je za 1/3 manjši. Sedaj je vse odvisno od sposobnosti in ustvarjanja možnosti za protiposle. Ta cilj bi moral biti v naslednjih letih še višji in v tretjem letu preseči 1 milijon dolarjev. Poled dosedanjih utečenih poslov vidimo možnosti v prodaji za omenjene opreme za čip uporne in hibridne elemente, v magnetih Alnico ter se posebej pri sodelovanju na

visokokoercitivnih magnetih iz redkih zemelj, kjer z novo opremo prav letos začenja večji obseg proizvodnje Iskre TOZD Magneti.

Kako bomo izrabili tržne potencialne pri 20.000 članskem kolektivu elektronskega velikana Videotona iz Szekesfehervara, kraja, ki se je v rimskih časih pred 2000 leti imenoval Alba Regia, je prav tako odvisno od prilagodljivosti Iskre na visoko zahtevnost, ki izvira iz številnih stikov madžarske elektronske industrije v delu z zahodnimi firmami in posebnosti medsebojnih odnosov Jugoslavije z Madžarsko. Videoton pripravlja to jesen serijsko proizvodnjo barvnega televizorja na daljinsko upravljanje, v katerem bo uvedel moderno tehnologijo površinske montaže elementov. Te v Jugoslaviji se prav nič ne srečujejo, Madžarska pa proizvodnjo SMD elementov šele pripravlja. Iskra Elementi serijsko dobavlja posamezne vrste SMD komponent na razviti zahod že dve leti. Velike in dolgoročne so možnosti pri dobavi čip kondenzatorjev, kjer pa bi se morala razvojno prešibka ekipa iz Žužemberka potruditi da modernizira že zastareli asortiman. Menimo, da imamo možnosti še v žičnih uporih, delno pri obstoječih čip keramičnih kondenzatorjih in še več v feritih in navitih komponentah. Prav v zadnjih si s protiposli utegnemo še naprej zagotoviti dolgoročno izvoza.

Zelo bi nas zanimalo sodelovanje s firmo Ganz na področjih energetske zaščite tirničnih vozil. Madžarska je tradicionalni proizvajalec električnih lokomotiv, opreme za metroje in tramvaje, odpirajo pa se tudi možnosti na instalacijskih avtomatih iz Iskre Kibernetike.

Na sejmu je bilo tudi dosti zanimanja za najmanjše profesionalne releje iz Avtomatike. Male in srednje proizvajajo sami največ po licenci Siemens iz ZR Nemčije. Avtomatika ima širše možnosti sode-

lovanja.

S firmo, ki proizvaja tehniko tv zaprtega kroga, posebne merilne tehnike in opremo za kabelsko televizijo, je navezala stike Iskra Pržan. Na področju tv zaprtega kroga nas naši potencialni partnerji razvijajo, tehnično in tehnološko izredno prekašajo, saj so v samem svetovnem vrhu. Izdelujejo na primer kamere, ki vidijo v skoraj popolni temi hotelske sobe skozi lečo velikosti bučike, ali na kilometer v svetlobi zvezd brez meseca razločijo vrsto avtomobila. Za svoje razvojne dosežke je prejela na sejmu zlato nagrado. Zaradi majhnosti tv kamer bodo morali preiti na tehnologijo elementov površinske montaže.

Iskrina stojnica je bila kar dobro obiskana. Posebej je bilo povablje-

nih kakih 50 poslovnih partnerjev, ki so se povabili odzvali v lepem številu.

Na vprašanje: »Kakšne so možnosti Iskre na področju telekomunikacij?« je tokrat skušal odgovoriti naš dolgoletni sodelavec in strokovnjak za področje dežel Sveta za vzajemno ekonomsko pomoč SEV Edo Sonnenwald. »Na odgovor bo treba počakati, da se vrne iz zasedanja mešanega jugoslovansko-madžarskega komiteja za elektroniko in strojegradnjo, prav te dni zaseda v Budimpešti podgrupa za telekomunikacije, njen član in naš sodelavec Milan Gornik. Na informacije čakajo tako Telematika, Elektrozveze, CEO in Delta pa tudi Elementi.«

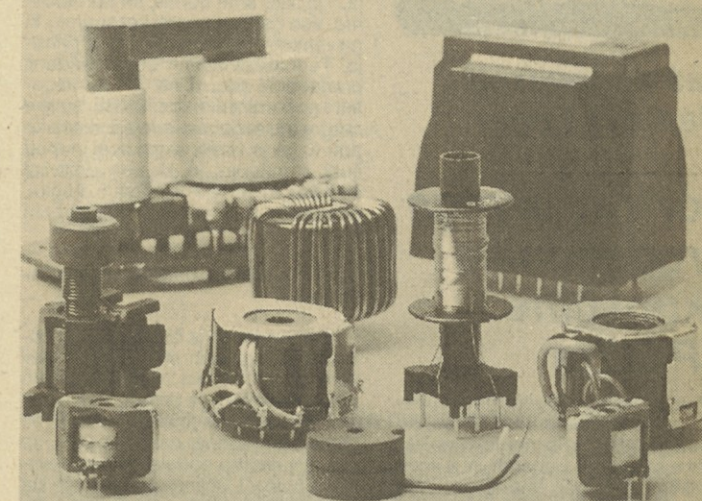
»Ker na Madžarskem nimamo več predstavništva, je potrebno to-

Iskra
Iskra Elementi

Navite komponente

Wound Components

1988/89

liko več stikov opraviti iz komercialne branž, razvoja in neposredne proizvodnje.

Iskra si mora poiskati partnerje po ponudbi dolgoročne kooperacije s skupnega vlaganja. Madžari so težki partnerji, veliko raje delajo s firmami iz razvitega zahoda. Od njih se več naučijo.

Že dolgoletna elektrotehnična tradicija na budimpeštanski Univerzi, kjer so študirali tudi profesorji učitelji številnih naših elektrotehniških generacij inženirjev dr. Vidmar, dr. Gruđen, dr. Gyergiek in drugi ter dolgoletna tradicija in državna podpora elektronski industriji na Madžarskem, nam ne daje pravice, da bi se do nje obnašali z jugoslovansko miselnostjo kako tehnično-razvojno še vedno prehitavamo svoje sosede in SEV.

Madžarska pomlad in notranje težave so velike. Tudi zadolženost na zahod moramo krepko upoštevati. Toda Madžarska si je uredila avtoceste proti zahodu in vzhodu in

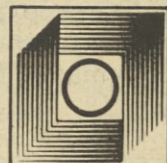
po njih se pretaka množica Avstrijcev, Nemcev, Angležev, Francozov, Italijanov in drugih, ki je željna videti eno izmed najlepših in najbolj živahnih evropskih prestolnic, polno malih butikov, zapadne in drugačne ponudbe, majhnih prijaznih lokalov, urejenih parkov in pročelij. Kako turobna je bila Budimpešta še pred petnajstimi leti v primerjavi z Ljubljano. Le stare častiljive zgradbe so se ločevale od sivine Donave. Sedaj ni več glavna atrakcija NEP stadion. To so ljudje, ki so se prebudili v novem upanju v boljši jutrišnji socializem.

Ali se je tudi nas s smrtjo Kardela revolucionarja, ki je kar naprej razvijal in dopolnjeval družbenopolitični sistem, ustavil ves razvoj socialističnih odnosov in demokracije pri nas, z njim pa tudi zastala znanost in tehnični razvoj, si moramo odgovoriti sami. Morda prepuščamo razvoj preveč ekonomistom tam, kjer se morata dogovoriti in nastopati inženirja.

Vladimir Murko

17-25. 5.

BNV

89. BUDAPESTI NEMZETKÖZI VÁSÁR (Tavaszi)

— A beruházási javak szakk vásár

89th BUDAPEST INTERNATIONAL FAIR (Spring) — Technical Fair

89. BUDAPESTER INTERNATIONALE MESSE (Frühjahr) — Technische Messe

INTERNATIONAL
MARKETING
FORUM
INFORMS
INTERMEDIATES
HELPS MAKING DECISIONS

PROGRAM
OF THE BUDAPEST
INTERNATIONAL
FAIR CENTRE

1989

Naših štirideset let

Piše:
Dušan Željeznov

**Naš sogovornik
Vladimir Logar**

Portret prvega predsednika skupščine ZP Iskra

Prvo zasedanje skupščine Združenega podjetja Iskra je bilo v sredo, 27. februarja 1974. v Iskrini tovarni Telekomunikacij na Laborah in je med številnimi točkami dnevnega reda

Na dan zmage, 9. maja 1974. je prvič zasedala republiška delegatska skupščina, oz. vsi trije njeni zbori. Ob tej priložnosti je bil za novega predsednika skupščine SRS izvoljen dr. Marjan Breclj, za podpredsednika skupščine pa sta bila izvoljena Vladimir Logar, predsednik skupščine ZP Iskra, in Beno Zupančič, a za generalnega sekretarja skupščine Jože Pacek. Dosedanji predsednik skupščine SRS Sergej Kraigher je bil izvoljen za predsednika predsedstva SR Slovenije. Novemu podpredsedniku skupščine SRS ob izvolitvi iskreno čestitam!

vključevalo tudi volitve predsednika skupščine ZP in njegovega namestnika. Na tem zasedanju je bil naš sogovornik izvoljen za predsednika skupščine ZP Iskre in so zanj glasovali delegati 56 TOZD takratne združene Iskre.

Ob tej priložnosti je naše glasilo v svoji 11. številki z dne 23. marca v stalni rubriki »Portreti Iskrašev« tako le predstavilo našega sogovornika kot novega predsednika ZP Iskra:

Sedela sva v njegovi pisarni in kramljala o človeških usodah, o življenju, ki teče kot reka in nosi v svojem toku vsa naša doživetja in pričakovanja. Tja, kjer smo danes, se ne vračamo. Vse ostaja za nami kot spomin, ki ga vsakdo nosi s seboj v čas, ki prihaja. Tudi tov. Vladimir Logar, sedanji predsednik skupščine ZP in dolgoletni generalni direktor ISKRE, se je v razgovoru spominjal svoje življenjske poti, ki ga je vodila skozi svet in med ljudi, s katerimi je skupno doživljal svoj čas, ki mu je, kot mnogim drugim, odmeril le malo povsem brezskrbnih dni.

»Ali se radi spominjate vaših mladih let?«

»Da vendar je ta čas že precej odmaknjen, saj sem star 53 let. Rodil sem se v Cerknici na Notranjskem poleg cerkniškega jezera. Ta pokrajina me še danes priklepa nase. Pred vojno sem končal osnovno šolo, se vpisal v elektro oddelek srednje tehniške šole v Ljubljani, kjer sem se kot dijak začel aktivno udeleževati v levih strankah in sodelovati v kulturnem krožku, ki smo ga na tej šoli ustanovili leta 1939. Idejni vodja je bil pokojni Vinko Košak, književnik, ki je bil kasneje ustreljen v Ljubljani kot talec.

Postal sem predsednik tega krožka, ki je imel nalogo, da v literarnem smislu angažira dijake srednje tehniške šole v povezavi s kulturnim slovenskim klubom, ki je bil ustanovljen na ljubljanski Univerzi. Bili smo zelo aktivni in zaradi levičarske usmerjenosti smo imeli tudi stalne težave. Zaradi naprednega predavanja nekega dijaka, so bile uvedene obširne preiskave. Nekateri so bili izključeni, jaz pa sem odšel v Beograd, kjer sem zaključil šolanje na srednji tehniški šoli.

Po končani šoli sem kot tehnik iskal zaposlitev in jo končno našel v »štabu vazduhoplovstva« v Zemunu.«

»Kako ste preživeli vojna leta?«

»Pred napadom Nemcev na Jugoslavijo so nas odpustili iz službe. Imeli smo dve izbiri: ali domov, ali pa kot prostovoljec k vojakom. Prijavil sem se kot prostovoljec in sem z enoto jugoslovanskega letalstva odšel v Bosno, v Sarajevo. Od tam sem krenil preko Hercegovine v Dubrovnik, kjer bi nas morale ukrati zavezniške ladje. Prodor Italijanov iz Albanije nam je to onemogočil. Umaknili smo se v Crno goro, kjer so nas zajeli Nemci. Čakalo me je tri leta vojnega ujetništva.

Leta 1944 sem pobegnil iz taborišča in se priključil partizanom na Koroškem, kjer sem doživljal vse lepote in težave partizanskega življenja in našel med Korošci tudi veliko prijateljev. Zato me še danes vežejo zelo lepi spomini s Koroško.

Po osvoboditvi sem deloval v Mariboru in nato kot direktor tovarne »MOTOR« v Škofji Loki. Kasneje sem bil izvoljen za sekretarja občinskega komiteja v Škofji Loki in nato za direktorja plana v kranjskem okraju. Odtod sem šel za prisilnega upravitelja tovarne NIKO v Železnikih, ki se je takrat vključil v sestav Iskre.«

»Ali so bili to vaši prvi stiki z Iskro?«

»Da, to je bil moj prvi poslovni stik. Bilo je to l. 1962. Iz Železnikov sem odšel zopet v Kranj za podpredsednika okraja, nato pa na Republiški zavod za gospodarsko planiranje. Odtod me je pot vodila v Beograd, kjer sem bil imenovan za sekretarja odbora za industrijo zveznega zbora zvezne skupščine. Tam sem deloval dve leti in imel priložnost, da razvijem stike z Iskro, v katero sem se vključil tudi sam, ko sem postal direktor tovarne v Sežani. Leta 1966 pa sem bil imenovan za generalnega direktorja podjetja Iskra.

Pleg teh dolžnosti sem vztrajno študiral ekonomijo kot izredni študent. Na ekonomski fakulteti sem diplomiral 1960. leta.«

»Katero je bilo po vašem mnenju najtežje obdobje v vašem življenju?«

»Najbrže je bilo to obdobje, ko je bila tovarna Sežana v največjih težavah. Nismo mogli zagotoviti rednega izplačevanja osebnih dohodkov, nismo imeli trdnega programa, kar je seveda povzročilo tudi negodovanje delavcev, ki so bili pripravljeni tudi na stavke. Takrat delavcem praktično nismo vedeli kaj obljubiti, čeprav bi jim rad pomagal.

Najtežji trenutek v mojem življenju pa je bil vsekakor nemški napad na štab našega odreda na Koroškem.

Bataljoni so se razkropili, v neki kmečki hiši pa je ostal štab odreda sam. Nekdo nas je izdal in sledil je splošni napad. S težavo smo se prebili na rob gozda in se v splošni hajki zatekli v neko globel in čakali kdaj nas bodo Nemci našli. Ta dan je bil obenem tudi najdaljši dan v mojem življenju.«

»Katero priznanje vam je najljubše?«

»Izredno cenim nagrado Borisa Kraigherja in menim, da ni bila namenjena samo meni, temveč je bilo s to nagrado izraženo tudi veliko priznanje Iskri in njenim delovnim kolektivom.«

Prebrali smo za vas

Aleksander Bajt

Samoupravna oblika družbene lastnine

Akademika dr. Aleksandra Bajta, rednega profesorja Pravne fakultete in direktorja Ekonomskega inštituta na tej fakulteti, ni potrebno posebej predstavljati. Kot ekonomski teoretik in gospodarski politik vedno znova opozarja na ekonomske zakonitosti, ki bi jih morali upoštevati tudi v Jugoslaviji, če bi želeli iti v korak s sodobnim svetom.

V teh dneh je izšla njegova knjiga, za katero lahko rečemo, da predstavlja izčrpano študijo in to z naslovom: Samoupravna oblika družbene lastnine. Knjiga je za sedanjí čas, ko znova pripravljamo eno izmed gospodarskih reform, izredno aktualna, saj razlaga obliko družbene lastnine, ustrežno sistemu delavskega upravljanja.

A. Bajt ugotavlja katastrofalno učinkovitost investicij, ki je kar deseterkrat nižja kot v državah, s katerimi primerja naše gospodarstvo (Portugalska, Španija, Grčija in Turčija). Po njegovem mnenju pri takšni neučinkovitosti socialistično in posebej samoupravno gospodarstvo nimata kaj iskati med velikimi produkcijskimi načini, nimata možnosti za preživetje, kaj šele, da bi nadomestila kapitalizem, zato bosta v zgodovini ostala zapisana kot idealistična makroeksperimenta, podobno kot predmarxovske zadrage socialnih utopistov. V knjigi je kritičen tudi do nekaterih novosti, ki se predlagajo, to je delničarstva, vlaganja tujega kapitala in različnih oblik lastnine. Po mnenju avtorja številna uspešnih sistemov, ki jih lahko uvedemo v samoupravnem socializmu, ni prav veliko, čeprav smo jih doslej zamenjali že kar veliko.

A. Bajt največ opozarja na odsotnost podjetništva pri nas in zaradi tega tudi slabe rezultate gospodarjenja. V bodoče bi morali zagotoviti večjo samostojnost podjetij z vzpostavitvijo trga in večjo svobodo delavcev pri odločanju. Delavci bi morali več pravic delegirati menedžerjem, ki bi morali biti usposobljeni voditi podjetje. Na takšen način bi kolektivi pridobili na podjetništvu in s tem ekspanzijo na področju, kjer bi se dosegalo največje učinke. Takšna učinkovitost bi se nato prenašala na vse gospodarstvo. Na takšen način bi bilo ob družbeni lastnini možno doseči najvišjo mero učinkovitosti.

Knjiga je izšla pri ČGP Delo — Založba Globus v 3.000 izvodih. Nace Pavlin

Iskra

Iskra Kibernetika Kranj

Učenci, dijaki in študentje, oglejte si

Razpis kadrovskih štipendij

in se nanj prijavite!

Iskra Kibernetika zaposluje 5.200 delavcev v 11. temeljnih organizacijah in v delovni skupnosti ter je po številu zaposlenih največja delovna organizacija v SOZD Iskra. Temeljne organizacije ima v Kranju, Ljubljani, v Lipnici in v Otočah.

Dejavnost Iskre Kibernetike obsega proizvodnjo: merilne in regulacijske opreme ter sredstva za upravljanje in avtomatizacijo v proizvodnji; izdelavo opreme za laboratorije, merilnih in kontrolnih instrumentov ter naprav za avtomatizirano upravljanje procesov; proizvodnjo orodja in naprav; predelavo in obdelavo polizdelkov in elementov za potrebe elektroindustrije.

Za razvoj naših programov, ki v bodoče vključujejo računalniško tehniko in mikroelektroniko, potrebujemo predvsem strokovnjake tehniških strok, in to na vseh nivojih strokovnosti, od kvalificiranega delavca do doktorja znanosti.

Za visokošolski študij VII/1 stopnje in za višješolski študij VI/1 stopnje razpisujemo naslednje štipendije:

— dipl. inž. elektrotehnike (avtomatika, elektronika, močnostna elektrotehnika)	30 štipendij
— dipl. inž. računalništva (računalniška logika in sistemi, programska oprema)	7 štipendij
— dipl. inž. strojništva (proizvodno strojništvo, konstrukterstvo in gradnja strojev)	22 štipendij

— dipl. inž. matematike (uporabna matematika)	1 štipendija
— dipl. ekonomist (za analizo in planiranje)	2 štipendiji
— dipl. organizator dela (za organizacijo dela)	1 štipendija
— inženir elektrotehnike (avtomatika, elektronika, močnostna elektrotehnika)	12 štipendij
— inženir računalništva (računalniška logika in sistemi, programska oprema in informatika)	5 štipendij
— inženir strojništva (proizvodno strojništvo, konstrukterstvo in gradnja strojev)	16 štipendij

Za srednje usmerjeno izobraževanje V. in IV. stopnje:

— elektrotehnik elektronike	23 štipendij
— elektrotehnik energetik	8 štipendij
— strojni tehnik	20 štipendij
— računalniški tehnik	5 štipendij
— naravoslovno matematični tehnik	5 štipendij
— oblikovalec kovin	29 štipendij
— preoblikovalec spajalcev kovin	2 štipendiji
— finomehanik	6 štipendij
— elektrika energetik	7 štipendij
— elektrika elektronike	7 štipendij
— kemijski procesničar	1 štipendija
— steklar	3 štipendije
— kuhar	1 štipendija
— slikopleskar	1 štipendija
— avtoličar	2 štipendiji

Prijava za štipendijo vsebuje naslednje dokumente:

1. Vloga za uveljavljanje socialno varstvenih pravic na obrazcu DZS SPN-1 8,40 (dobite jo v knjigarnah Državne založbe Slovenije). **Na vlogi je obvezen podatek enotna matična številka občana.**

2. Overovljen prepis ali fotokopija dokazila o učnem uspehu — letno spričevalo šol. leto 1987/88 za dijake srednjih šol dostavi te v juniju, trenutno pa priložite letošnje polletno spričevalo, — potrdilo o vseh do datuma vloge opravljenih izpitih za študente višjih in visokih šol.

3. Potrdilo o vpisu v šolo (študenti predložijo potrdilo o vpisu v višji letnik v jeseni, takoj po zaključenem vpisu na fakulteti).

4. Potrjena dokazila o osebnih dohodkih staršev (skrbnikov) v obrazcu za štipendijo se morajo nanašati na koledarsko leto 1987, za upokojujence pokojninski odrezek za december 1987.

5. Potrdilo Skupščine občine o premoženjskem stanju in številu družinskih članov.

Prijave bomo sprejemali do 25. 6. 1988 in naknadno še do 15. 7. 1988. Prepozni prijav, prijav z nepopolno dokumentacijo in prijav, ki ne bodo v skladu z razpisom, ne bomo obravnavali.

Vse informacije dobite osebno v ISKRI KIBERNETIKI — industriji merilno regulacijske in stikalne tehnike Kranj, kadrovska služba, v Kranju, Savska loka 4 ali po telefonu na št. Kranj 22-231, interna 27-82 ali 35-49.

Na pomoč

Damijan je profesor v srednji šoli in ni iz starejše generacije, ki je čutila spoštovanje do učencev in oni do nje, pač pa se mladenič z njimi tika, po domače razpravlja, ali bi izpraševal ali ne in sami lahko odločajo, kdaj bi pisali kontrolke.

Jasno. Izberejo si svoj čas — nikoli.

Zato ima Damijan težave z vodstvom šole. Ravnatelj ne mara njegove prazne redeva in mu zatrjuje, da šola ni zabavljalnica in da starši ne pošiljajo svojih otrok vanjo, da bi jim mladi profesor pravil stare šale in se z njimi menil o ljubicah.

In fant je uvidel, da bo moral obrniti drugi list.

»Jutri pišemo testno nalogo!« je povedal učencem in oni so se uprli: »Ne, nemogoče, jutri bomo vprašani zgodovino!«

»Lahko. A pisali bomo tudi,« je vztrajal Damijan.

»Pa toliko damačih nalog moramo razvozlati.«

Profesor se ni vdal. Presenečeni učenci so užaljeni morali pisati kontrolko.

Na koncu ure je pobral liste in se odpravil domov, popravljat in ocenjevati naloge. A ker ni bil vajen takega dela, se je zelo, zelo utrudil. Toda ni odnehal. Ura je bila že pol dve ponoči, ko je opravil in šel spat.

Zjutraj ga je izmučenega in zaspanega vrgla na noge budilka. V

službo je pač treba iti, čeprav ne prehitro. Zamudil je dvajset minut.

Tretjo uro je poučeval učence tistega drugega E, ki so pisali kontrolno nalogo. Razdelil jim je liste, da bi naredili popravilo in ko so začeli, je postalo v učilnici vse tiho in mirno, pa je vrli mladi profesor Damijan od utrujenosti iz prejšnjega dne in prekratkega spanja ob katedru — zadremal.

Učenci so ga pogledali in preverili, ali res spi, potem so si pomignili, pospravili svojo papirnato ropotijo v torbe in izginili neslišno iz učilnice in dalje proti domu. Zanje tisti dan ni bilo več pouka.

Popolna tišina je vznemirila Damijanovo spanje. Odprl je oči in se začudil. V učilnici ni zagledal nikogar. Silno se je prestrašil. Začel je vpiti:

»Tovariš ravnatelj! Kje ste? Na pomoč! Pridite!«

Ravnatelj je pritekel v minuti.

»Kaj je? Gori? Se je kdo ubil?«

»Ne vem. Kje so moji učenci?« je zastokal Damijan.

A šef ni vedel, kje so mladci. Pogledal je levo, desno, naprej in nazaj, a drugega E ni bilo nikjer.

Pridirjala je kuharica Mara in povedala, da ima šestintrideset malic preveč, a ni se zmotila v štetju. Ne ve, kdo ni malical, ampak hrana je predraga, da bi jo metali v smeti.

Poklicali so na pomoč druge učence. Malico so pojedli. Damijan pa si je sklenil pomagati sam.

Za uvod se bo začel učiti pri stari generaciji učiteljev.

Zlata Volarič

Iskrašem 5% popust v Lovištu na Pelješcu

Bi radi preživel 10 dni »ta pravih« počitnic na Pelješcu, v mestecu Lovištu na skrajnem koncu tega polotoka? Tja vas vabi Alpetour, Iskrašem, seveda z družinami, pa daje povrh vsega še 5% popust.

Mestece Lovište leži na severozahodnem delu polotoka Pelješca,

na razčlenjeni obali plitvega zalivčka, ki vas bo presenetil s kristalno čistim in toplim morjem, peščenimi in skalnatimi plažami ter bujno sredozemsko vegetacijo. vzdolž obale se vrstijo zasebni penzion in hiše, v katerih boste nastanjeni (sobe in apartmaji).

Prijazni domačini, ki se ukvarjajo

z ribištvo in vinogradništvom, vas bodo radi sprejeli in vam ponudili sveže morske specialitete in pristno domače vino.

Naše počitnice obsegajo 10 polpenzionov (nočitev, zajtrk, večerja) z nastanitvijo v sobah prve (soba z lastno kopalnico) ali druge kategorije (soba s skupno kopalnico), turistično takso ter stroške organizacije. V času vašega bivanja vam en

dan pripravijo še presenečenje: ribji piknik (stroški vključeni v ceno!).

Prehrana je predvidena v restavraciji ob obali, na terasi restavracije je ob večerih glasba.

Cene apartmajev vsebujejo 10-dnevni najem apartmaja, tur. takso in stroške organizacije.

Seveda vas bodo s podrobnejšimi informacijami seznanili v turističnih poslovalnicah Alpetoura.

Za izlet na Taro je še prostor

Doslej se je za enotedenski izlet Iskrinega planinskega društva za splavarjenje po Tari in planinski izlet na Durmitor prijavilo 30 Iskrašev. Kot smo že pisali, bomo šli na pot 22. julija in se 23. utaborili na Žablaku v durmitorskem narodnem parku. Naslednja dva dneva se bomo povzpeli na več vrhov v Durmitorju, seveda pa bo na »dnevni red« tudi kopanje v prelepem Črnem jezeru. Po Tari bomo s splavi, gumenjaki in, upam, tudi kajaki potovali 26., 27. in 28. junija ter se nato še isti dan iz Foče začeli vračati domov. Na poti se bomo ustavili le še v andričevem Travniku, tako da bomo prišli v Ljubljano najverjetneje v jutranjih urah 29. julija.

Prijave (še vedno) sprejema Lado Drobež po telefonu 061 223-977, postregel pa vam bom tudi z drugimi podrobnostmi.

L

Iskra Elementi

Ljubljana, Stegne 17

Počitniški dom Poreč

V počitniškem domu v Poreču imamo v letošnji sezoni predvsem v zadnjem terminu to je od 27. 8. do 3. 9. 1988 še nekaj prostih mest. Cena penziona znaša 18.000.— din dnevno.

Prav tako obveščamo, da so od 3. 9. 1988 dalje kapacitete doma (cca 60 ležišč) na razpolago morebitnim zunanjim interesantom. Počitniški dom je zaradi svoje lege ustrezen objekt za sindikalne izlete, športna srečanja, srečanja mladine itd.

Vse informacije lahko dobite v kadrovske službi ISKRA ELEMENTI, DSSS, Ljubljana, Stegne 17 pri Jelki Pivec na tel. št.: 061/571-457, ali direktno v Poreču pri Zoranu Drobnežu na tel. št.: 053/33-971

Org. družb. standard:
Zoran Drobne

Organizacijski odbor objavlja razpis za sodelovanje na zabavnoglasbeni prireditvi

Zlata slušalka 88

Pevce, amaterje, kantavtorje in ansamble obveščamo, da bo prireditev **23. oktobra ob 18. uri** v dvorani Iskre Telematike na Laborah.

Kdor želi sodelovati, se mora predhodno prijaviti, da bomo lahko napravili seznam in izžrebali vrstni red nastopajočih. Zaradi zanesljive udeležbe mora položiti kavcijo 5000 din (številka našega žiro računa: 51500-678-96419).

Prijava naj vsebuje: ime izvajalca, naslov pesmi, ki jo namerava predstaviti (in naslov rezervne pesmi), poklic, zaposlitev, konjičke, točen naslov in telefonsko številko v službi. Prijavi obvezno priložite kaseto s posnetkom pesmi, ki jo nameravate izvajati. O poteku vaj pred prireditvijo bomo nastopajoče obvestili naknadno.

Prijave sprejema: Barbara Berlič, Iskra Telematika Kranj, Ljubljanska cesta 24 a, Programsko področje Terminali, tel. 064 28861, int. 2910.

Prijavite se lahko najkasneje **do 1. oktobra 1988** (v rok bomo upoštevali datum poštnega žiga).

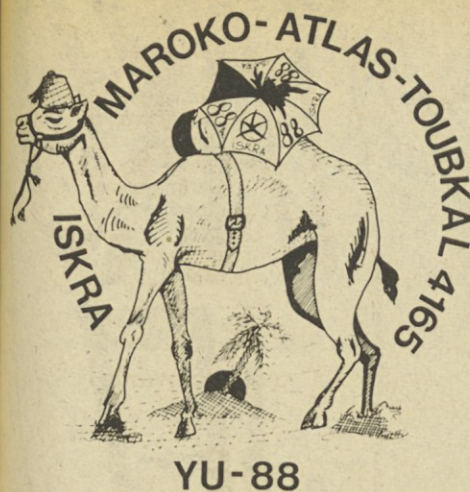
Mladinski pozdrav!

Predsednik organizacijskega odbora Zlate slušalke '88
Bojan Rakovec

Počitniška skupnost »Suha krajina« Žužemberk objavlja **proste kapacitete v počitniškem domu Poreč** za termine od 1. 7. — 15. 7. 1988 in od 15. 8. — do 30. 8. 1988 v 4 in 5-posteljnih sobah. Individualna priprava obrokov je možna v skupni kuhinji.

Ostale informacije lahko dobite na tel.: 068-84-106 (Krajevna skupnost Žužemberk, Jelka Kocjančič), pisne prijave pa na naslov: Počitniška skupnost Suha krajina, 68360 Žužemberk.

Predsednik IO:
Smrke Boštjan

Odločitev o odpravi v Maroko in na 4165 m visoki Toubkal v pogorju Visoki Atlas, je padla takoj po uspešnem lanskoletnem planinarjenju v španskih Pirenejih. Ideja je bila izrečena tako spontano, kot če bi rekel: »Ti, a bi šli na Šmarno goro?«

Dne 22. 4. 88 zjutraj se nas je 40 Iskrašev zbralo z vagonom opreme na Brniškem letališču. Ljubljana—Beograd—Paris—Casablanca. Od jutra do večera smo se mrcvarili po letališčih in letalih. Stevardese — niti ena ni izstopala od povprečja žensk, ki jih srečujemo na ulici. Tri sekunde se ti nasmehne, nakar ti v istem hipu mrtvaško resna natoči kavo, ali servira malico. Industrijski nasmešek s tekočega traku. Vse carinske in ostale formalnosti so na vseh letališčih tekale dokaj hitro, le v Casablanci smo prvič nalezli na klasične male birokratske ribe državne administracije. Vsak od nas se je do milimetra natančno postavil do rumene črte, ki deli mednarodno cono od države Maroko. Ker uslužbenci niso vajeni Jugoslovanskih pasošev in še posebej cirilice in naših priimkov in imen so se z vsakim ubadali tudi po 10 minut preden so vzvišeno vanj butnili ne vem kako pomemben žig.

Z nikakršnim posebnim pozitivnim, ali negativnim prepričanjem nismo šli v to deželo. Šli smo pač v pustolovščino. Skrbelo nas je le ker z Marokom nimamo diplomatskih odnosov, kajti ne vemo kako bi se stvari zapletle in razpletle v primeru nesreče, izgube pasoša, večje tatvine itd. Zato pa lahko takoj na začetku izrečem pohvalo šoferju Abdulahu in spremljevalcu Hassanu, kajti vedno sta prišla do minute točno, kot smo se dogovorili in ta točnost bi bila v Jugoslaviji močno vprašljiva. In če pomislimo, da smo po Maroku potovali v času Ramadana, ko muslimani od 4. zjutraj do 7. zvečer ničesar ne jedo in ne pijejo je bila Abdulahova vožnja občudovanja vredna.

Resnično utrujeni in prvič na afriških tleh smo prespali v Kampu Oasis v Casablanci. Zjutraj ob 4., ko človek najbolj svinčeno spi, me vrže pokonci zavijanje mujezina, ki je z bližnje Mošeje po ozvočenju pozival vernike k molitvi in pričetku Ramadana. Tudi z ostalih mošej se je v koncu noči in pričetek dneva slišal »Alah Akbar« (Alah je vsemogočen). Bilo je rahlo srhljivo za naša evropska ušesa, poslušati glas nekega drugega prepričanja, vere, ljudstva, celine... Ker smo morali prestaviti ure za dve uri nazaj, smo se morali še samoupravno usklajevati kdaj pravzaprav bomo vstali, po evropsko ali afriško, sicer je pa saj to jutro mujezin poskrbel in nas izbežal iz spalnih vreč in šotorov.

Pospravili smo kamp, goro opreme je Hassan do centimetra natančno zložil po boksih avtobusa Volvo, ki nam je še vseh 2000 km po puščavi in pustinji izvrstno služil. Razen prebite gume je bila vožnja vseskozi udobna. V centru Casablance smo hoteli zamenjati denar ali potovalne čeke, toda ob sobotah imajo vse banke zaprte. Matko in Tone sta nekako izvedela da denar menjajo v nekaterih luksuznih hotelih in tako smo le prišli do maroških dirham. Še na kratko; 1 dirham je približno 200 din, 100 dirhamov je 20.000 din. Za nekaj minut smo se ustavili v novem turističnem naselju ob Atlantski obali. Ogromni razpenjeni valovi ti za trenutek pričarajo veličino voda, ki objemajo naš svet. In nenadno so se od ne vem kje vzeli mali poulični »švercarji«, ki so nam ponujali vsemogoče »najboljše«, kar je ta hip močno kupiti in seveda »najceneje«, no in nisem si mogel kaj, da ne bi »poceni« kupil najboljšega »lacoste« jopiča. Med pomerjanjem le-tega sem fotoaparata položil na ograjo. Po sklenjenju Jugo-Maroko kupčiji sem se vrnil v avtobus brez fotoaparata, samo površnik sem si zapel in odpel pa sem ostal brez njega, prekleti mulci! Tiho sem se usedel na svoje mesto ob oknu in premleval: »Aparata ni, svet se ne bo podrl, Mitko, boš pač moral zbrati denarce za novega!« Globoko sem vzdihnil in po avtobusu oznanil svojo prvo mafijsko izkušnjo iz Afrike, nakar se oglasi Tone Burger, kot naš veliki šef rekoč: »Pa sem vam govoril, da pazite na svoje reči.« Šel sem na konec avtobusa in na kolenih Joža Cergolja je pohlevno počivala moja prakta. Sramota, lasen prijatelj ti sune aparat, Jože še žal ti bo, v Ljubljani gremo na pir.

Odpeljemo se 196 km južneje do svetovno znanega Marakecha. Kraji Berrechid, Settat, Mechra Benabbou, Benguerir vam nič ne pomenijo, kot oni ne vedo za Moravče, Kozino, Šentrelc ali Škofljico pa vendar vam jih omenim zaradi eksotičnih imen. Pridni so tamkajšnji ljudje, kjer je le malo vlage, da ne rečem vode je zemlja obdelana. Ob cesti teko namakalni kanali, namesto ograj kot si jih zamišljamo mi so nasajeni ogromni lopatasti kaktusi, da živina ne uniči posevkov. V oazah se pojavljajo ogromne dateljnovne palme, toda to še ni tista prava puščava s peščenimi sipinami, to je bolj pustinja, kjer se izven oaz pasejo črede ovac in koz, ki med ostrim trnčevjem popasejo skromne bilke suhih trav. V Marakeshu se namestimo v kampu Municipal ter se odpravimo na ogled mesta.

Več o Marakeshu bom napisal ob koncu, ker smo si ga ob povratku ogledali še enkrat.

Zgodaj zjutraj 24. 4. se peljemo 50 km južneje do kraja Imllil, ki ga pa naš avtobus ni videl, kajti voda je odnesla del ovinka. Pri domačinih smo najeli mule, natovorili opremo, ki smo jo rabili na gori ter se podali proti hribu. Iz blata zbite kockaste hiše nam dajo slutiti, kako težko je življenje v teh dolinah pa vendar kot sem že omenil je vsaka krpica zemlje obdelana. Ženske obdelujejo polja, otroci pasejo živino, moški pa poležavajo po sencah in zaspano premlevajo o krutem Ramadanu. To razdelitev dela bi morali uvesti tudi v našo samoupravno socialistično domovino. Neverjetno koliko orehov gojijo in če pravilno sklepam, plodove uporabljajo za razne slaščice, saj so Arabci znani po teh dobrotah. Doline so naseljene približno do višin 2000 m pa tudi vode jim ne primanjkuje, saj je po gorah še veliko snega. Nekajkrat smo morali prebresti bistro ledeno rečico, nekateri so se sezuli, nekateri so jo s pomočjo smučarskih palic preskočili, v glavnem — skoraj vsi smo se zmočili. Višje zgoraj, pri velikem slapu je bil iz velikih kamnov narejen provizoričen most tako, da smo prišli čez skoraj po suhem. Tam je tudi nekakšna okrepčevalnica, kjer so v vedru domačini hladili coca colo. Naša kolona se je precej raztegnila in tisti z boljšo kondicijo smo bili že zelo visoko, kakih 100 m nad rečico smo zagledali prizorček kateremu smo se od srca nasmejali. Od nekod so se pojavili trije domači pobčki z mulo in kaj se je zgodilo? Nekako so izvedeli, da iz doline prihaja skupina okoli 30 Jugoslovancev, zato so brez odvečnega razmišljanja porinili kamne po slapu navzdol in mostu ni bilo več ter čakali prve popotnike, da bi jih z mulo proti plačilu dobesedno prejahali čez potok. No in prvi je prišel kdo drug kot Mihi. Stokilaš po teži je imel sam s seboj kratek simpozij, kako priti čez. Otroci so mu seveda ponudili mulo, ki jo je z eleganco Johna Waynea zajahal, prejahal potok, na drugi strani razjahal ter mirno plačal. Ker on ni vedel kaj se je zgodilo tudi ni razumel zakaj se mi zgoraj krohotamo in tako je nasedlo še nekaj naših, le pravi Gorenjci so se sezuli in potok prebredli. Golobov Miro je sicer nekaj robantil, da bo šel dol in mulce obrcal pa sem ga pomiril, da je treba fante pravzaprav občudovati zaradi njihove iznajdljivosti, kako pravzaprav v divjini priti do denarja.

(Dalje prihodnjič)

Do Beograda je z nami službeno potoval tudi direktor Avtomatike Rudi Pirc in nam zaželel srečno pot

Veliko Špičje — 2398 m

Izlet bo vodila Breda Jančar, pri njej pa se tudi prijavite. Njen telefon v službi je 556-141/506.

PLANINSKI OBVEŠČEVALEC

Кера

Za vodenje na turi poisto skrbela planinska vodnika Jože Trilar in Matija Grandovec. Cena izleta (prevoz) je 5000 din. Prijave in vplačila sprejema Volga Pajk v DO ERO tel.: (5) — 2822 do srede 22. junija.

Udeležencem splavarjenja

po Tari!

Ker smo tik pred poletnimi počitnicami in ker je do odhoda na Taro in na Durmitor le še mesec dni, vabimo vse udeležence tega prijetnega »splavar-sko-planinskega« izleta na sestanek v Ljubljano. Dobi-li se bomo v Iskrini poslov-ni stavbi v četrtek, 23. junija ob 18. uri ter se dogovorili o podrobnostih izleta.

– POSLEDNJIČ TE OPOZARJAM, DA MEPRENEHAŠ KLICATI...

					ISKRA	UREJEN PROSTOR ZA ODPAD- NE PREDMETE	UGOVOR ODLOČNO NASPRO- TOVANJE	JUTRANJA PADAVINA	USLOČEN ALI LOMLJEN STROP	STROKOV- NJAK ZA DIDAKTIKO	DOLGO- REPA PAPIGA
						PLEMIČEV SLUŽAB- NIK					
						OSTANKI POŠU- ŠENEGA RAST- LINJA					
						DEL KUHI- NJSKEGA PRIBORA					
						JURIŠ					
-- POSLEDNJIČ TE OPOZARJAM, DA MEPRENEHAŠ KLICATI...											
AVTOR: RUDI MURN	MORSKI SESALEC	KRILO RIMSKE KONJENICE	JAPON, DROBIŽ	POSEBEN POLOŽAJ PRI SAHU	AMER. HUMOR. PISATELJ LIRSKA PESEM				NENADNA SMRT	KARLOVAC OČE	
BIVŠI ŠAHOVSKI SVETOVNI PRVAK (ANATOLIJ)							»ELEKTRI- ČNA« MORSKA RIBA				ČRT TOVORNIK
HOMER- JEVA PESNITEV							BEVKOVA MLADIN, POVEST				
KEMIJSKI ELEMENT (TA)						ISKRA	VOJAŠKA ALI POLITIČNA ZVEZA				

Mali oglasi

Prodám brežibno moško kolo,
staro dve leti. Inf.: 223-977.

Iskra

ISKRA — glasilo delovnega kolektiva Iskra — SOZD elektrokovinske industrije — Ljubljana. Ureja uredniški odbor. Glavni urednik: Pavle Gantar, pomočnik glavnega urednika Miloš Pavlica, odgovorni urednik Dušan Željeznov, tehnični urednik Drago Pečenik. Izhaja tedensko — Rokopisov ne vračamo. — Naslov: Ljubljana, Gregorčičeva 23 telefon: 23-977. Priprava za tisk: DIC TOZD Grafika, Novo mesto. Tisk: ČTP Pravica. Dnevnik, TOZD Tiskarna Ljudske pravice, Ljubljana. Po mnenju sekretariata za informacije IS SRS je glasilo oproščeno plačila davka od prometa proizvodov.